

WWWWWWWWWW

ՅԱՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 48 (1899) ՀԱՐԱԾ, ԴԵԿՏԵՄԵՆՏ 29, 2018
VOLUME 38, NO. 48 (1899) SATURDAY DECEMBER 29, 2018

**Պաշտօնաթերթ՝
Ա. Դ. Հաջակեան Կուսակցութեա
Արեւմտեան Ամերիկայի**

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave., Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԵԼ

Սփիւռքի Նախարարութեան ճակատագիրը

Այս օրերուն Հայաստանի Եւ սփիւռքի մէջ քննարկուող հրատապ հարց դարձած է Սփիւռքի նախարարութեան հետագայ ճակատագոր:

Պիտմէի խնայողութեան ակն-
կալիքով Կառավարութիւնը կը
պատրաստուի կրծատելու հինգ
նախարարութիւններ, որոնցմէ չոր-
սը պիտի միանան այլ նախարա-
րութիւններու, իսկ Սփիտքի նա-
խարարութեան մասին առ այժմ ծա-
նօթ է միայն այն, որ նախարարու-
թիւնը պիտի լուծարուի: Իսկ, թէ հ՞նչ
նոր կառոյց պիտի գայ փոխարինե-
լու զայն, առ այժմ լստակ չէ:

Սփիտքի նախարարութեան լուծարումը բնականաբար պիտի յառաջացներ հակազդեցութիւն եւ Հայաստանի եւ սփիտքի տարածքին: Սփիտքի մէջ, Նախարարութեան լուծարման հարցով կը հնչեն տարրեր տեսակետներ: Ոմանք կը խորիին թէ, նախարարութիւնը իր գոյութեան ընթացքին ու ներկայ կառուցուածքով եւ իրագործած ծրագիրներով չէ արդարացուցած անոր վրայ դրուած յոյսերը: Ուրիշներ մտահոգուած են, որ նախարարութեան լուծարումով Հայաստան-սփիտք կապերը պիտի արժանանան նուազ ուշադրութեան եւ հոգատարութեան:

Հայաստանի կառավարութիւնը տակաւին չէ յստակեցուած իր ծրագիրները՝ սփիւռքի հետ յարաբերութիւնը կարգաւորող նոր կառոյցի շուրջ: Խօսակցութիւններ կան, որ ննան նարմին նը կրնայ ստեղծուիլ վարչապետի եւ կամ Հանրապետութեան նախագահի կից, այդպիսով հայաստան-սփիւռք կապերը դնելով աւելի բարձր մակարդակի վրայ ու առաւելագոյնս օգտագործելով սփիւռքի ներուժը՝ Հայաստանի զարգացման գործին մէջ: Ասոր կողքին կայ նաև հայրենադարձութեան հարցի շուրջ յստակ եւ երկարամեայ ծրագիրներու մշակումի հարցը, որ կը կարուտի վերադաս մակարդակի քննարկումներու:

Այս բոլորի մէջ կայ նաեւ հարցի մարդկային երեսը: Միացուող կամ լուծարուող նախարարութիւններու որոշ թիւով պաշտօնեաներ պիտի կորսնցնեն իրենց աշխատանքը: Յայաստանի պարագային, ուր գործազրկութիւնը մեծ տոկոս կը կազմէ, պետական պաշտօնեաներու ազատ արձակումը մտահոգիչ պարագայ մըն է, որ կը կարօտի լուծումներու: Կը յուսանք, որ Յայաստանի կառավարութիւնը շատ լրջօրէն կը մօտենայ այս հարցին եւ հետագայորոշումներու ընթացքին յատուկ ուշադրութեան կ'արժանացնէ ընկերային այս կարեւոր հարցը եւս:

«Աշխարհին Պէտք է Աւելիով Տեղեկացնել Ղարաբաղի Հարցի Եռլթեան Մասին». Փաշինեան

Ամանորի առթիւ Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարութենէն ներս տեղի ունեցած տօնական ընդունելութեան ընթացքին վարչապետի պաշտօնակատար Նիկոլ Փաշինեան յայտնած է որ, յառաջիկացին մեծագոյն հարցը միջազգային հանրութեան մօտ Ղարաբաղի հարցի հութեան վերաբերեալ տեղեկացուածութեան բարձրացումն է, չեշտելով որ, այդ հարցը ունի ազգային անվտանգութեան նաև անակութիւն:

«Մենք պէտք է համոզուած լինենք, որ աշխարհում միջազգապահն հանրութիւնը Ղարաբաղի հարցը ընկալում է հենց այնպէս, ինչպէս նա կայ իր էութեան մէջ։ Յաւոք սրտի, մենք այսօր նման արձանագրում ամէն տեղ եւ ամենուր չէ, որ կարող ենք անել, եւ պէտք է այս ուղղութեամբ շատ լուրջ աշխատել», - ըսած է Փաշին-էն».

Եաս: 2019 թուականի համար Նիկոլ Փաշինեան նշած է մէկ այլ կարեւոր հարց՝ Հայաստանի նոր դիմապահի օգտագործումը երկրէն ներս ներդրումային գործունէութիւնը



Նիկոլ Փաշինեան ելոյթ կ'ունենայ Արտաքին Գործոց
Նախարարութեան ընսունելութեան ընթացքին: Կողքին՝ նախարար
Զոհրաա Մնազականեան

խթանելու համար, շեշտելով, ող
այդ գործին մէջ դիւանագիտական
ներկայացուցիչներու դերը շատ
մէծ է: Ան ընդգծած է, որ ամբողջ
աշխարհի մէջ տեղի կ'ունենա
Հայաստանի դիմագիծի կարեւոր

փոփոխութիւն, որ սկսաւ Մայիսին
եւ գաղաթնակիտին հասաւ Դեկ-
տեմբեր 9-ի տեղի ունեցած արտա-
քիոթ հոռչողականական ընտառու-

Cwn.n t^o 5

Աճած Է Հայաստան Այցելած Զբուաշրջիկներու թիւը



ՕՐԱԿ ԱՊՈՎԱՅՐԻՑԻՆԵՐ ՅԱՍԱԽԱՐԱՄԻՒՄ ԽԵ

2018-ի առաջին ինը ամիս-
ներու ընթացքին նախորդ տար-
ուայ նոյն ժամանակահատուածի
համեմատ Հայաստան այցելած զբո-
սաշրջիկներու թիւը աճած է 8,8
տոկոսով:

**Զբառաշրջութեան կոմիտէի նս-
խագահ Հոկտեմբէ Գրիգորեան այս
մասին տեղեկացնելով ըստ,-
«Թուային առումով կազմել է մէկ
միլիոն 275 հազար 209 այցելու։
Շատ կարեւոր եւ հետաքրքիր առու-
եալ է կիմնական թիրախային շու-
կաների ներկայացումը՝ մեր դէպ-
քում, բնականաբար, մեր հարեւան
երկրներն են, բայց առաջին եր-
թին Ռուսաստանը՝ 525 հազար 423
զբառաշրջային այցելու, Վրաստա-
նը՝ 233 հազար 125, Իրանը՝ 132
հազար 829. ԱՄՆ-ը՝ 46 հազար 138**

Եւ Ուկրաինսա՝ 24 հազար 308
Սրանք ամենամեծ զբոսաշրջային
հոսքը ապահովող առաջին հիմն
թիրախային երկրներն են»:

Վերջերս Նիկոլ Փաշինեան ֆէյս
պուքի վրայ գրառում կատարած
էր՝ ըսելով, որ Ամանորին ոռուսա-
տանցի գրօնաշրջիկներու հոսքը դէ-
պի Հայաստան նախորդ տարուա-
համեմատ կ'աւելյանայ 76 տոկոսով
- «Եւ ընդհանրապէս՝ ոռուսաստան-
ցիների թիւ 1 ամանորեայ ուղղու-
թիւնը Հայաստանն է՝ հսկայական
առաւելութեամբ։ Սա, իհարկէ, շանու-
է բազմաթիւ հայաստանցի գործա-
րարների համար՝ իրականացնելու-
իրենց բաժին տնտեսական լեղափո-
խութիւնը եւ ամառային աւելի մեծ
տուրիստական բումի համար ամուլ-
չիմ քեզ ապեկոծեն»։

Կարօ Փայլանին
Պատգամաւորական
Անձեռնմխելիութիւնէն
Զրկելու
Միջնորդութիւն
Ներկայացուած է
Թուրքական
Խոհհոռապան

Թուրքիոց նախագահական պա-
լատը միջնորդութիւն ներկայա-
ցուցած է Երկրի խորհրդարան՝ 8
պատգամաւոր անձեռնմիելու-
թիւնով վերօնելու պահանջով:

«Էրմենիապեր» կը տեղե-
կացնէ, որ խորհրդարանի սահմա-
նադրական եւ արդարադատու-
թեան խառն յանձնաժողովին ներ-
կայացուած լիշեալ միջնորդու-
թեան մէջ 8 պատգամաւորի ան-
ուանացանկին վրայ է նաեւ
քրդամէտ ժողովուրդներու Դե-
մոկրատական Կուսակցութեան
(HDP-ԴՀԿ) Տիարպէքիրէն ընտր-
ուած հայ պատգամաւոր Կարօ
ֆաւանէն անունու:

Фայլամբ ասունը:

Մասցեալ 7 հոգիներէն 5-ը եւս
նոյն կուսակցութեան անդամներ
են: Ցուցակին վրայ զարմանալիօ-
րէն յայտնուած է նաեւ Թուրքիոց
նախագահ Ռեշեփ էրտողանի գլխա-
ւորած իշխող «Արդարութիւն եւ
Զարգացում» կուսակցութեան պատ-
գամաւոր Ռըզա Փոսաջըն է: Իսկ 8-
րդը Թուրքիոց գլխաւոր ընդդիմա-
դիր ուժ նկատուող «Ժողովրդա-
հանրապետական» կուսակցութիւն
(CHP-ՃԿ) պատգամաւոր Եռլիքսէլ
Մանսուր Քուոչն է:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԱՍԻՆ

**Գործող Օրէնսդրութեան Պատճառով Խախտում է Իշխանութիւնների
Տարանջատման Սկզբունքը՝ Նրա ճիւղերի Յաւասարակշռութիւնը**

ԱՆԱՆԻԱ ՄԱՂԱՔԵԱՆ

Ապրիլեան թաւաշեայ յեղափոխութիւնը փոխեց իշխանաւորներին, սակայն մնացին այն նոյն համակարգերը, որոնք յարձարեցուած եւ ծառայում էին նախկին իշխանութիւնների նպատակների իրականացմանը: Ակսենք չափազանց կարեւոր, թարմ, վերջին ժամանակների ամենակարեւոր իրադարձութիւնից՝ Ազգային ժողովի արտաքերթ ընտրութիւններից: Գործող ընտրական օրէնսդիրքը բազմապիսի անհամապատասխանութիւններ ունէր թաւշեայ յեղափոխութեամբ իշխանութեան եկած ուժի քաղաքական մօտեցումների եւ սկզբունքների հետ, որոնք ցաւօք ոչ մի կերպ չյաջողուեց յաղթահարել. մասնաւորապէս չփոխուեց գործող ընտրական օրէնսդիրքը:

Զինորանալով այդ օրէնսգրքի բազմաթիւ խոլթերի մէջ, նշենք միայն, որ Հայաստան երկրի այսպիսի սոցիալ տնտեսական պայմաններում, օրէնսգրքում առկայի Դոնթի բանաձեւը պարտադրում է, որպէսզի Աժ-ի վերջին արտահերթ ընտրութիւններից յնորոյ այն կազմուած լինի թուով 132 պատգամածաւորներից, որը մեր նման աղքատու փոքր երկրի համար սարսափելի ճոխութիւն է: Հասկանալի է, որ օրէնքը գերակայ է եւ այդ 132 թիւը ոչ թէ ցանկութեամբ, այլ օրէնքի պահանջ է: Բայց միեւնոյն ժամանակ, Հայաստանի բիւջէն չափազանց աղքատիկ է եւ եթէ դրան էլ աւելացնենք, որ կան բազմաթիւ ու բազմապիսի չլուծուած խնդիրներ, որոնք բոլորն էլ չափազանց կարենոր են եւ դրանցից ամենակարեւորը Ղարաբաղեան պատերազմի չլուծուած թնջուկն է, որոնք բոլորն էլ իրենց հերթին նաեւ շատ մեծ ծախսեր են պահանջում, ապա կոլրին անզամ տեսանելի է, որ 132 պատգամաւորի ստանալիք բարձր աշխատավարձերը չափազանց մեծ բեռ են մեր մատնաչափ բիւջէի վրայ: Ես միշտ այն կարծիքին եմ եղել, որ մեր նման փոքր երկրին

լիուլի բաւարար է նոյնիսկ մինչեւ
30 պատգամաւոր ունեցող Ազգային
ժողովը: Հարց է առաջանում, արդ-
եօք հաշուարկուել է, թէ ինչ
ծաւալի օրէնսդրութիւն է պէտք
մշակել Հայաստանի համար, որն էլ
պէտք է իրականացուի այլքան մեծ
թուով մարդկային ռեսուրսներով.
132 պատգամաւոր, պլուս ամէնքը
երկուական օգնականներով ու չորսկ-
րետացուած թուով մշտական յանձ-
նաժողովների ու խմբակցութիւննե-
րի փորձագէտներով: Կարծում եմ,
նման հաշուարկ Հայաստանում եր-
բեւէ չի արուել ու այսօր էլ չկայ:

Այլ բան է, եթէ օրինակի
համար ասենք իշխանութիւններն
իրենց համար գերակայ ակզեռունք են
հոչակել, որ 132 մարդ իրենց օդնա-
կաններով ու փորձագիտներով աշ-
խատանք, ծառայողական մեքենա-
ներ, կաբիններն եւ այլ յարմարու-
թիւններ ունենամ, որպէսզի աշ-
խարհին ցոյց տան, թէ տեսէք մենք
ինչքան հօր երկիր ենք, որ ասենք
30-ի փոխարէն պահում ենք 132
հոգանոց Ազգային ժողով, որն էլ
ըստ իրենց կը նշանակի, որ այդ
երկրները պէտք է հաշուի նատեն
Հայաստանի հետ: Այս մօտեցումն
անհասկանալի է այնքանով, որ փաս-
տացի Հայաստանը մինչեւ այժմ
գոյատեւում է այլ նոյն երկրներից
ստացուող օգնութիւնների եւ վար-
կերի միջոցով, հետեւաբար նրանց
ցոյց տալու, առաւել եւս զարմացնե-
լու որեւէ ինդիր չկաց: Հասկանում
եմ, որ կարող են ինձ մեղադրել,
ասելով. այ ընկեր, որ ընտրական
օրէնսդորֆն է այլպէս պահանջում,
մենք ինչ կարող ենք անել:

Որ Հայաստանի գործող կառավարութեան կառուցուածքում եւս առկայ պետական կառավարման մարմինների քանակը ու Նրանցում ընդգրկուած աշխատակիցների թուաքանակները բաւականին ուռճացուած են եւ չեն համապատասխանում երկրի համար պահանջուղի եւ իրականացուող կոնկրետ աշխատանքների ծաւալներին, դա եւս ակնյայտ է, այնպէս որ փոխանակ օպտիմալացնելու կառավարութեան կառուցուածքը՝

թին հարուածելու է հենց իրեն՝
նոյն ժողովրդին; Աշխարհի որեւէ
երկրում ժողովրդավարութեան, ժո-
ղովրդին ծառալիքլու մասին խօսք
լինել չի կարող, եթէ խախտուած
է այդ հաւասարակշռութիւնը: Աշ-
խարհը գիտականօրէն է հասել ու
կիրառում այդ հաւասարակշռու-
թիւնը, քանզի ժողովրդավարու-
թեան հաստատման, երկրի բնակա-
նոն զարգացման եւ շատ ու շատ այլ
պրոբլեմների յաղթահարման ու
կայունացման համար մինչ այժմ
այլ յարմար բանաձեռ չի գտել:

Ճանկացած երկրի ճիշտ եւ
օպտիմալ կառավարման համար,
որի հիմնական գրաւականը ար-
դար ընտրուած ու նշանակուած՝
ճիշտ իշխանութեան ձեւալորումն
է, որի ամենակարեւոր գրաւականը
այդ նոյն իշխանութեան երեք հիմ-
նական ճիւղերի՝ օրէնսդիր, գոր-
ծադիր ու դատական իշխանու-
թիւնների հաւասարակշռութիւնն
է, այլընտրանք ուղղակի չկայ,
այնպէս որ նախքան Ազգային ժո-
ղովի արտահերթ ընտրութիւննե-
րի անցկացումը, այդ ժամանակ-
ուայ գործող իշխանութեան հիմ-
նական խնդիրը՝ քաղաքական մօ-
տեցումը պէտք է լինէր ապագայ
իշխանութեան ճիւղերի միջեւ հնա-
րաւոր հաւասարակշռութեան ապա-
հովման բազիսի ճիշտ ձեւալորու-
մը, այլ ոչ թէ ճիշտ հակառակը. Կը
ձեւալորուեն իշխանութիւնները եւ
յետոյ միայն իրենք կը փորձեն
հետագայում որոշակիորէն հաւասա-
րակշռել ձեւալորուած իշխանու-
թեան այդ երեք ճիւղերը: Պատկե-
րաւորութեան համար նշենք, որ դա
շատ նման է նրան, որ հիւանդին
նախ վիրահատեն, յետոյ միայն տան
հիւանդութեան ախտորոշումը:

«ԱՐԱՒԹՈՏ»

ՀԱՊԿ Գլխաւոր Քարտուղարի Պաշտօնի Շուրջ
Հակասութիւնները Սպառնում են Աւելի Խորանալ

ՀԱՊԿ գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնի շուրջ այդ կառուցցի անդամ երկրների հակասութիւնները սպառնում են աւելի խորանալ: Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն ստորագրել էր երկրի ԱԱԽ քարտուղար Ստանիսլաւ Զասին ՀԱՊԿ գլխաւոր քարտուղարի պաշտօնում նշանակելու համապատասխան որոշման նախագիծը: Ու այս օրերին Զասը սկսել է հանդիպումների շարքը ՀԱՊԿ անդամ երկրների ղեկավարների հետ՝ միաժամանակ յայտարարելով ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին հանդիպելու պատրաստակամութեան մասին:

«Ես պատրաստ եմ Հայաստա-
նի վարչապետին յարմար ցանկա-
ցած ժամանակ մեկնել այսեղ եւ
հանդիպել նրա, Արտաքին գործե-
րի եւ Պաշտպանութեան նախա-
րարների հետ, քննարկել այն հար-
ցերը կամ խնդիրները, որոնք նրանք
տեսնում են կազմակերպութեան
գործունէութիւնում, եւ հետագա-

յում աշխատել նաեւ այդ խնդիր-
ների ուղղութեամբ», - ասել էր նա:
Սակայն դատելով Հայաստա-
նի պաշտօնական արձագանքից՝ հան-
դիպումը հազիւ թէ տեղի ունենայ-
գոնէ մօտ ապագայում։ Վարչապե-
տի խօսնակ Արման Եղոյեանը յայ-
տարարել է, որ Փաշինեանը պատ-
րաստ չէ այդ հանդիպմանը։ «Եթէ
մինչ այս պահը նրա հետ հանդի-
պում տեղի չի ունեցել, ուրեմն
նման հանդիպման անհրաժեշտու-
թիւն չի եղել», - ասել է Եղոյեանը։
Ենթառուում է՝ Հայաստանու

Եսիթաղրւում է՝ Հայաստանը
ՀԱՊԿ-ում նաեւ վետո կը դնի Զասի
թեկնածութեանը, եթէ Քելառուսը
պնդի իր ցանկութիւնը: Այս դէպ-
քում Քելառուսը փորձելու է օգտ-
ուել ՀԱՊԿ կանոնակարգում առկայ
սողանցքներից ու որոշումները կա-
յացնել առանց Հայաստանի: Զասը
յայտարարել է, թէ ՀԱՊԿ կանոնա-
կարգը նախատեսում է սահմանա-
փակ ձեւաչափով որոշումների ըն-
դունում, երբ ոչ բոլոր երկրներն
են համաձայն այս կամ այն հարցի

շուրջ՝ «բայց ես յոյս ունեմ, որ,
ամէն դէպքում, կոնսենսուս կը
լինի, եւ ներկայում գոյութիւն
ունեցող հարցերը կը հանուեն», -
յաւելել է նա:

Ակնյալտ է, որ իրադարձութիւնների նման զարգացումը կարող է անցանկալի հետեւանքներ ունենալ. ի վերջոց, եթէ բելառուսը պնդի այս հարցն առանց Հայաստանի որոշելու ցանկութիւնը՝ օգտուելով կանոնակարգով նախատեսուած սողանցքներից, կարող է լրացուցիչ անուան առանց էլ համարական կազմի

անգամ յարուցել հայկական կողմի
զայրովթը՝ լուրջ ճեղքուածք առա-
ջացնելով կառուցի անդամ երկրների
յարաքերութիւններում։ Միաժամա-
նակ, այդպէս անյարմար դրութեան
մէջ կը յայտնուեն ՀԱՊԿ միւս երկր-
ները, այդ թւում՝ ՌԴ-ն, առանց որի
աջակցութեան ՀԱՊԿ-ում նման հար-
ցերը չեն լուծուի։ Եւ ուրեմն լաւա-
գոյն լուծուածք կարող է լինել ժամա-
նակ ձգելը, մինչեւ աւարտուի ՀՀ-ին
յատկացուած ժամկշտի աւարտը։
«ԺՈՂՈՎՐԴԻՐ»

ମୁଦ୍ରଣ କେନ୍ଦ୍ରାଳୋ

ՊԱՇՏՈՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ
ԿՈՒՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
ԱՐԵՎԱԿԱՆ ԱՆԴԵԲԱԿԱՆ ՀՊՐԱՅԻ

ՎԱՐԻՉ ՏՆՈՐԵՆ
ՎԱՐԵԱԶԱՊԱՐԵԱՆ

MASSIS Weekly

**Democratic Hunchakian Party
of Western USA**
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
<http://www.massisweekly.com>

(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA \$50.00, \$100.00 (First Class)
Canada \$125.00 (Air Mail)
Overseas \$250.00 (Air Mail).
All payments must be made in
US funds & Drawn on US banks.

Periodicals Postage Paid
at Pasadena CA.
Please Send Address Change To
MASSIS WEEKLY

Իսրայէլի Քնեսեթին Մէջ Քննարկուած է
Հայաստանէն Կեղծ Վկայականներ Ստացած
Բժիշկներու Հարցը



Իսրայէլի քաղաքացի արաբ
ուսանողներու կողմէ Հայաստանէն
հարիւրաւոր կեղծ վկայականնե-
րու ձեռք բերման մասին զայթակ-
դային հետաքննութիւնը ացժմ ալ
դարձած է իսրայէլի Քննեսեթի
քննարկման թեման:

Քնեսեթի աշխատանքի, ընկերացին ապահովութեան եւ առողջապահութեան խորհրդարանական յանձնաժողովը քննարկում կազմակերպած էր, որուն կը մասնակցին բազմաթիւ պատգամաւորներ ու կրթութեան եւ առողջապահութեան նախարարութեան աշխատակիցներ։ Գլխաւոր բանախօսը առողջապահութեան նախարարութեան քատրերու բաժնի պետ, փրոփեսոր Շապուլ Եացիւն էր, որ իր խօսքին մէջ նշած է, որ ուազմագիտական լուրջ խնդիրներ պիտի ունենայ երկիրը, եթէ միջոցներ չձեռնարկեն ու շարունակեն ընդունիլ շատ ցած մասնագիտական կրթութիւն տրամադրող Մոլտովացի ու Հայաստանի բժշկական հաստատութիւնները աւարտած ուսանողներ։ Նիստի ընթացքին անըսած է, որ շատ ուսանողներ, որոնք պատրաստում կ'անցնին, իրենց կեանքին մէջ նոյնիսկ հիւանդչներ տեսած։

«Հայաստանի մէջ վիճակը
աւելի ծանր է քան Մոլտովյայի մէջ,
եւ չեմ խօսիր այժմ ոստիկանու-
թեան հետաքննութեան մասին,
որովհետեւ կասկած նոյնիսկ չկայ,
որ ուսանողները բաւարար չեն
սորպիր, դասաժամերը քիչ են ու
գործնական աշխատանքներն ալ ոչ
բաւարար ենե, - ըսած է Փրոփեսոր
Եացիւը:

Աշխարհին Պէտք է Աւելիով Տեղեկացնել

Ծարունակուած էջ 1-էն

ԹԻւններով:

«Հայաստանի Հանրապետութիւնում ժողովրդավարութեան երկու շատ խոշոր յաղթանակ արձանագրուեց՝ առաջինը Ապրիլ-մայիսին տեղի ունեցած ոչ բռնի, թաւշեաց, ժողովրդական յեղափոխութիւնն էր, որը արձանագրուեց որպէս ժողովրդական կամքի յաղթանակ, եւ երկրորդը խորհրդարանական ընտրութիւններն էին, որոնք, միջազգային դիմորդների գնահատմամբ, աննախադիպ են մեր երկրի պատմութեան մէջ, եւ ըստ էութեան արձանագրել են այդ ընտրութիւնների համապատասխանութիւնը ժողովրդավարութեան չափա-

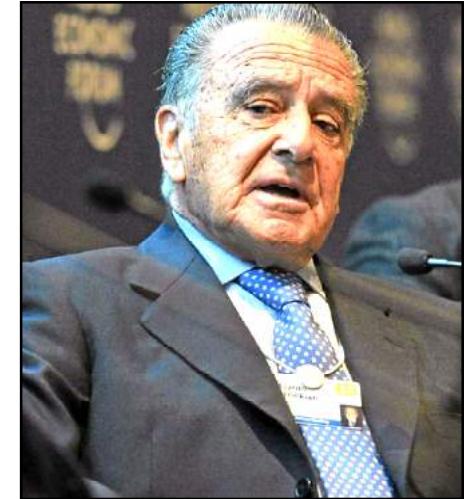
Նիշներին», - ըսած է վարչապետի պաշտօնակատարը:

Նիկոլ Փաշինեան շեշտած է
որ, 2019-ին ժողովրդավարա-
կան բարեփոխումները պիտի
շարունակուին եւ Հայաստանի
մէջ իսկապէս պէտք է հաս-
տառուի օրէնքի իշխանութիւն,
անկախ դատական համակարգ
եւ Հայաստանի իշխանութիւնը
պէտք է արտաքին քաղաքակա-
նութիւն վարէ օրինականութեան
հենրի մոռա:

«Եւ որեւէ կասկած չի կա-
րող լինել, որ ժողովրդավարու-
թիւնը իսկապէս մեր հաւա-
տամքն է եւ արժէքների մեր
համակարգն է, եւ ժողովրդավա-
րութիւնից Հայաստանի Հան-
րապետութիւնում չի կարող
ընդհանրապէս լինել որեւէ շե-

Պուէնոս Այրեսի Ռատիկանութիւնը Խուզարկած են Էտուարտօ Էռնելեանի Տունը

Դատաւորի որոշմանը Պուէ-
նոս Ալբեսի սատիկանութիւնը խու-
զարկած է արժանթիւնահայ մեծ
գործարար իտուարտո իռնեկեանի
սեփական տունը եւ անոր պատկա-
նող «Քորդիրասիոն Ամերիկա»
ընկերութեան շարք մը գրասենեակ-
ներ: Այս մասին կը հաղորդեն տեղա-
կան բոլոր լրատուամիջոցները:
իռնեկեանը կ'անցնի մեծ դա-
տական գործով մը, որ կը հետաքն-
նէ, թէ ինչպէս շարք մը գործա-
րարներ կաշառքներ տուած են
իշխանաւորներուն տարբեր տնտե-
սական առաւելութիւններ ստանա-
լու համար:



86-ամեայի ունեկեանը միլիա-
ռատէր է, կը համարուի Լատինա-
կան Ամերիկայի ամենայաջող գոր-

ԱՄՆ Համաձայնած է Թուրքիոյ Վաճառել «Patriot» Հրթիռային Համակարգերը



ԱՄՆ-ի պետական քարտուղարութիմը հաւանութիմն սուսած է «Patriot» տեսակի հրթիռային համակարգերով թուրքիոյ վաճառելու գործարքին, որու արթէքը 3,5 միլիարդ լր կազմէ: Անդարան ԱՄՆ-ին դիմած էր «Patriot» տեսակի 4 համակարգ զնելու համար՝ ներառեալ երկու տասնեակ արձակման կայաններով եւ 80 հրթիռներով:

Սակայն 2017 թուականին Անգարան Ռուսաստանի հետ համաձայնագիր ստորագրած էր ռուսական «S-400» հրթիռային համակարգեր գնելու համար: Միացեալ Նահանգները եւ ՆԱԹՕ-ն բազմիցս զգուշացուցած են Անգարային, որ ռուսական հրթիռները չեն կրնարտեղ ունենալ ՆԱԹՕ-ի արարածքի

Հակաօղային պաշտպանութեան համակարգին մէջ:

Անցած Նոյեմբերին Թուրք-իոյ արտաքին գործոց նախարար Մելլութ Զաւուշզոլուն ըսած է, թէ ուռսական հրթիռները գնելու համաձայնագիրը պիտի մնայ ուժի մէջ։ Քրեմլի մամուլի խօսնակ Տմիթրի Փեսքովը ըսած է, որ «Տ-400» հրթիռային համակարգերը Թուրքիոյ վաճառելու գործարքը պիտի իրականացուի անկախ այն բանէն, թէ Անդարան ինչ որոշում պիտի ընդունի «Patriot»-ի հետ կապահած։

կապուած։
Կ'ակնկալուի, որ սուսական
«S-400»-ի առաջին խմբաքանակը
թուրքիան պիտի ստանաց 2019
թուրականին։

ეთლმ»,- ლამბ ξ ფარენხან:

Նման ընդունելութիւն տեղի ունեցած է նաեւ կենտրոնական Դրամատան մէջ, ուր վարչապետի պաշտօնակատարը խօսած է հայկական դրամի մասին՝ ընդգծելով, որ հակառակ քաղաքական բուռն իրադարձութիւններուն, դրամը պահպանեցիր կայունութիւնը:

« Տարուայ ամենամեծ սեն-
սացիաներից մէկը, թերեւս, դրա-
մի վարքագիծն էր Հայաստա-
նում քաղաքական բուռն իրա-
դարձութիւնների ժամանակաշր-
ջանում, եւ ինչպէս դեռեւս շատ-
շատերի համար հասկանալի չէ,
թէ ինչ եւ ինչպէս տեղի ունեցաւ
Հայաստանի Հանրապետութիւ-

Նումք քաղաքական իմաստով, նա-
եւ շատ-շատերին էդքան էլ
հասկանալի չէր, թէ ինչպէս
եղաւ, որ այնուամենացնիւ, այդ
քաղաքական գործընթացների
համատեքստում հայկական ար-
ժոյթը զարմանալի կենսունա-
կութիւն ցուցաբերեց», - յայ-
տարարած է Փաշինեան:

Նիկոլ Փաշինեան.

«Ճնշել Ենք Հայաստանի Եւ Սփիռքի Միջեւ Սահմանը, Որովհետեւ Մեր Գլխաւոր Խնդիրն է Ստեղծել Հնարաւորութիւններ Բոլորի Համար»

Վարչապետի պաշտօնակատար
Նիկոլ Փաշինեանը UWC Դիլիջան
քոլեջում հանդիպել է «Ներուժ»
ծրագրի մասնակիցներին: Ողջու-
նելով վերջիններիս՝ Նիկոլ Փաշին-
եանը նշել է, որ այսօր առաւտեան
կարգացել է մի տեքստ, որի հեղի-
նակը փորձել էր պատասխանել
հարցին, թէ ինչով է տարբերում
յաջողակ մարդն անյաջողակից:
«Ի՞ն կարծիքով՝ շատ հզօր պատաս-
խան էր գուել այդ հարցին: Հստ
այդ վարկածի՝ յաջողակ մարդը նա
է, ով կարողանում է ինքն իրեն
ստիպել գործել, ինչ-որ բան անել
եւ ուղղակի չմնալ տեղում նստած՝
սպասելով ինչ-որ ուրիշ մէկի անե-
լիքների արդինքներին: Ինչո՞ւ
եմ ես սա լիշտում եւ մէջբերում,
որովհետեւ կարծում եմ՝ հենց «Նե-
րուժ» բառն արտայատում է այս
ամբողջ տրամաբանութիւնը, որով-
հետեւ մենք ուժեղ եւ յաջողակ ենք
այնքանով, որքանով մեր ներսում
ունենք ուժ՝ ինքներս մեզ ստիպե-
լու ինչ-որ բան անել եւ չսպասել
ինչ-որ ուրիշ մէկի անելիքն: Հե-
տեւաբար, սա է նաեւ այն առանց-
քային տրամաբանութիւնը, որ այ-
սօր մենք փորձում ենք Հայաստանի
Հանրապետութիւնում գործարկել:
Մենք ուզում ենք այնպէս անել, որ
հնարաւորինս աւելի ու աւելի մեծ
թուով մարդիկ ՀՀ-ում իրենք իրենց
կարողանան ստիպել, համոզել սպա-
սելու փոխարէն՝ գործել, մենք
ուզում ենք այնպէս անել, որ ոչ թէ
քաղաքացիները սպասեն, թէ երբ է,
օրինակ, կառավարութիւնն անելու
տնտեսական յեղափոխութիւն, այլ
իրենք ուղղակի վեր կենան եւ անեն
իրենց բաժին տնտեսական յեղա-
փոխութիւնը», - նշել է վարչապե-
տի պաշտօնակատարը՝ աւելացնե-
լով, որ այսօրուայ հանդիպումն
ընկալում է հենց այդ համատեքս-
տում:

«Ես սա ընկալում եմ որպէս
հրատէր ուղղուած բոլորիդ՝ Հա-
յաստանի Հանրապէտութիւնում
իրացնելու ձեր բաժին տնտեսական
հնարաւորութիւնը։ Շատ կարեւոր
հարց է՝ ինչ է Հայաստանի նոր
կառավարութիւնը տալիս եւ առա-
ջարկում Սփիւրքին։ Մենք Սփիւր-
քին առաջարկում ենք նոյնը՝ ինչ
Հայաստանի Հանրապէտութեան
քաղաքացիներին։ Առաջարկում ենք
հնարաւորութիւնն, որովհետեւ եթէ
հնարաւորութիւնների հասանելիու-
թեան տրամաբանութեամբ նա-
յենք, ապա Հայաստանի Հանրապէ-



տութեան տասնեակ հազարաւոր,
հարիւր հազարաւոր քաղաքացիների մեծա-
մասնութիւնը, Հայաստանի Հան-
րապետութիւնում ապրելով, իրենք
էլ ինչ-որ առումով եղել են սփիւռ-
քահայ: Ինչո՞ւ, որովհետեւ նրանք
հասու չեն եղել այն հնարաւորու-
թիւններին, որոնց հասու պիտի
լինի քաղաքացին: Մենք այսօր
շատ ենք խօսում Սփիւռքին հնա-
րաւորութիւններ տալու մասին: Ես
հարցն այդպէս չեմ ձեւակերպում,
որովհետեւ չեմ ցանկանայ տպաւո-
րութիւն ստեղծել, որ, ահա, Սփիւռ-
քի երիտասարդութեանը հնարա-
ւորութիւն ենք տալիս՝ միեւնոցն
ժամանակ մոռանալով Հայաստանի
Հանրապետութիւնում ապրող երի-
տասարդներին: Սա շատ նուրբ
պահ է, որովհետեւ որն է մեր
յեղափոխութեան առանցքացին
իմաստը Հայաստան-սփիւռք յա-
րաբերութիւններում: Մեր յեղա-
փոխութեան առանցքացին իմաստն
այն է, որ այդ սահմանն այլեւս
ջնջուած է, այլեւս չկայ Հայաստան
եւ Սփիւռք, այլեւս կայ մէկ ամբող-
ջական հայութիւն, եւ մեր ինդիրն
է հենց դա արձանագրելը», - ընդգ-
ծել է Նիկոլ Փաշինեանը:

Վարչապետի պաշտօնակատարի խօսքով՝ կառավարութեան առանցքային նպատակն է այնպէս անել, որ իւրաքանչիւրը ե՛ւ Սփիռքում, ե՛ւ Հայաստանում հասուլինի հնարաւորութիւններին։
«Ի վերջոյն, երբ ասում եմ, որ

բազմաթիւ մարդիկ ապրելով Հայաստանում՝ բստ էութեան ապրել

չկայ, այստեղ ամէն ինչ անիմաստ
է, մէկ է, այստեղ ոչ մի բան չի
փոխուի: Այս կէտից է, երբ մարդու
մօտ սկսում է արտագաղթելու
պրոցէսը: Արտագաղթելը մի օր-
ուայ որոշում չէ, այնպէս չէ, որ
առաջանան արթնանում ես, սուրճ
խմում եւ ասում՝ զնամ ճամպրուկ-
ներս հաւաքեմ ու մեկնեմ: Դա շատ
երկար պրոցէս է, բարդ հոգեբանա-
կան որոշումների, իրադարձու-
թիւնների շղթայ է: Այնպէս որ,
այս, մենք էլ շատ դէպքերում, ըստ
էութեան, եթէ ոչ ֆիզիկապէս,
առնուազն մտովի սիմվոլում ենք
ապրել այն առումով, որ հեռու ենք
զգացել մեզ՝ մեր իսկ երկրում
հնարաւորութիւններ ունենալուց:
Եւ հետեւաբար մեր յեղափոխու-
թեան առանցքային իմաստը հենց
սա է. մենք ջնջել ենք Սփիւրքի եւ
Հայաստանի միջնեւ սահմանը, որով-
հետեւ մեր գլխաւոր խնդիրն է
ստեղծել հնարաւորութիւններ բո-
լորի համար: Եւ կառավարութեան
ամենակարենոր առաքելութիւնը դա
է՝ մարդկանց մղելը յաջողութիւն-
ների: Կառավարութեան ամենա-
մեծ խնդիրն է քաջալերել մար-
դուն, օգնել նրան, որ նա յաղթա-
հարի փակուղին, յուսահասութիւնը
եւ ինքնի իր մէջ նաեւ քաղաքական
մթնոլորտի, քաղաքական ուղերձի
բերումով այնպիսի մի ներուժ
ձեւաւորի, որ այդ ներուժն ամէն
մէկին կարողանայ ստիպել ի վեր-
ջոյ գործել՝ սպասելու փոխարէն»,՝
ասել է Նիկոլ Փաշինեանը՝ «աւելաց-
նելով, որ յեղափոխութիւնը հենց
դա է, երբ ոչ թէ սպասում ենք ինչ-
որ մէկի գործողութեանը, որի
արդիւնքում կը ստանանք ինչ-որ
նոր բան, այլ ինքներս ենք գործում

Եւ մեր, մեր երկրի համար ստեղծում ինչոր բան:

«Հետեւաբար ես համոզուած
եմ, որ մենք որպէս ժողովուրդ,
որպէս ազգ, ունենք մեծ ներուժ, եւ
այդ ներուժի արտայացտութիւնը
հետեւեալն է՝ ոչ թէ սպասել, որ
ուրիշները մեր փոխարէն որոշում-
ներ կայացնեն եւ որոշեն մեր
ճակատագիրը, այլ մենք հասկա-
նանք եւ գիտակցենք, որ ունենք
բաւարար կամք, ուժ, հմտութիւն,
իմաստութիւն եւ խելք ինքներս
մեր ճակատագիրը որոշելու, ինք-
ներս մեր յաղթանակները կերտե-
լու, որովհետեւ մենք այլեւս արդէն
որպէս ժողովուրդ սովորել ենք
յաղթելուն եւ այդ սովորութիւնից
ոչինչ մեզ հետ չի սովորեցնի:
Այնպէս որ մեզ բոլորիս մաղթում
եմ նորանոր յաղթանակներ», - նշել
է Նիկոլ Փաշինեանը:

Այսուհետեւ վարչապետի պաշտօնակատարը պատասխանելէ «Ներուժ» ծրագրի մասնակիցներին հետաքրքրող մի շարք հարցերի, որոնք վերաբերուել են պետական կառավարման համակարգի օպտիմալացմանն ու արդիւնաւութեան բարձրացմանը, Հայաստան-ակիւռք յարաբերութիւններին, տեղեկատուական տեխնոլոգիաների ոլորտի զարգացմանը, վենչուրացին կապիտալի ներգրաւմանը եւ այլ թեմաների:

Հանդիպումից յետոց Նիկոլ
Փաշինեանը ծանօթացել է «Նե-
րուժ» ծրագրին մասնակից մի
քանի ատարտափերի գործունէու-
թեանն ու ծրագրերին:

«Ներուժ» ինտերակտիվ սովոր-
տափ ծրագիրը նախատեսուած է
սկիւռքի 18-35 տարեկան հայզգի
երիտասարդ ձեռներէցների հա-
մար:Այն բացառիկ հնարաւորու-
թիւն է բիզնես ոլորտի գիտելիք-
ների հարստացման, գործընկերա-
ցին կապերի ընդլացման, ինչպէս
նաև մեկնարկացին ծրագրեր ներ-
կայացնելու, ֆինանսաւորում ստա-
նալու եւ դրանք իրագործելու
համար:

Ծրագրին մասնակցում են մօտ
70 ստարտափներ, որոնցից 50-ը՝
սփիւռքից:Այն անցկացվում է Հա-
յաստանում՝ UWC Դիլիջան քոլե-
ջում, 2018 թուականի դեկտեմբե-
րի 17-ից 21-ը: Յաղթողները կը
ստանան մինչեւ 15 միլիոն դրամ
արժողութեամբ դրամաշնորհ, ինչ-

Ծար.ը էջ 18

LIFE INSURANCE

INDIVIDUAL & GROUP HEALTH INSURANCE

LONG TERM CARE

MEDICARE

DENTAL & VISION

DISABILITY



**Since 1975, we have proudly
served our community's
insurance needs.**

Call us today!

Bedros & Siamanto

CA Insurance Lic. #0494056 / #0C99815
MARONIANINSURANCE.COM

(818) 500 9585
(818) 269 0909

Իրաքահայերու Ընտանեկան Միութեան Եւ Շաբաթօրեայ Վարժարանի Ուսանողութեան Այցելութիւնը Առաջնորդարան



Շաբաթ, 15 Դեկտեմբեր 2018-ին, իրաքահայերու Ընտանեկան Միութեան անդամները, անոր Հովհանինտակ գործող շաբաթօրեայ վարժարանի ուսանողները այս տարի եւս այցելեցին Թեմիս Բարեհան Առաջնորդին՝ Գերշ. Տ. Յովնան Արք. Տէրտիսեանին եւ անոր օրհնութիւնը ստացան: Ներկայ էին Թեմական Խորհուրդի առենապետ՝ Տիար Ժողկի Կանիմեանը, Թեմական Խորհուրդի անդամ՝ Տիար Վահէ Խսկչութեանը, իրաքահայե-

ցնք կ'օտարանանք, կը ձուլուինք եւ մեր հայութենէն ամբողջապէս կը պարզուինք: Մեր զաւակները հայերէն բարբառելով, հայ մշակովին կառչելով՝ իրենց արմատներուն առաւել եւս կը փարին եւ հեռու կը մնան համաշխարհայնացումի վատ ազդեցութիւններէն»:
Ապա խօսք արտասանեց իրաքայերու Ընտանեկան Միութեան Հիմնադիր եւ պատուոյ նախագահ՝ Տիար Խաչիկ ծանոցեանը, որ շնորհակալութիւն յայտնեց Սրբազան



րու Ընտանեկան Միութեան հիմնադիր եւ պատուոյ նախագահ՝ Տիար Խաչիկ ծանոցեանը, ինչպէս նաեւ շաբաթօրեայ վարժարանի տնօրէնուհին, ուսուցչաց կազմը, միութեան անդամները, ծնողները եւ աշակերտ-աշակերտուհիները:

Սրբազան Հայրը իր բարի գալստեան խօսքին մէջ նախ ողջունեց ներկաները, դրուատեց միութեան արտղի առաքելութիւնը եւ կապուածութիւնը Հայ Եկեղեցւոյ ու Առաջնորդարանին հանդէպ: «Եկեղեցին Քրիստոսի Խորհրդական մարմինն է: Եկեղեցին դուք էք, այստեղ հաւաքուածներս ենք, այս մանուկներն են, որոնք քով-քովի գալով՝ Աստուծոյ կամքը կը կատարեն, աղօթք կը սորվին եւ Սուրբ եւ անմահ Պատարագին մասնակից կը դառնան», մատնանշեց Առաջնորդ Սրբազանը: Խօսէլով հայ գիրի ու մշակովի մասին, Սրբազանը կարեւորեց անոր այժմէականութիւնը եւ դերակատարութիւնը մեր կեանքն ներս. «Առանց հայ գիրի, հայ ոգիին ու մշակովին

Հօր ջերմ ընդունելութեան եւ հանդիպման համար: Ան խօսեցաւ Միութեան գործունէութեան եւ անոր դիմաց ծառացած բազմապիսի խնդիրներու մասին, որոնք անդամներու անմիջական աջակցութեամբ կը յաղթահարուին: Իր խօսքի աւարտին Պարոն ծանոյեանը Սրբազան Հօր առողջութիւն, ուժ ու կորով մաղթեց իր քրիստուառուղի ճանապարհին մէջ:

Ներկայ փոքրիկները իրենց դիմութիչ ճայնով քանի մը երգերով հանդէս եկան եւ տարբեր երանգ պարզեցին այս հանդիպման, որմէ ետք բոլորուեցան Սրբազան Հօր շուրջ եւ միահամուռ աղօթեցին աշխարհիս խաղաղութեան, Եկեղեցւոյ անսասանութեան ու Մայր Հայրենիքի բարգաւաճման համար: Հանդիպման աւարտին Յովնան Սրբազանը իր իսկ հեղինակած աղօթազրքերը նուիրեց իւրաքանչիւրին եւ մաղթեց, որ բացուող Նոր Տարին ըլլայ օր հարեր, նորանոր նուածումներով եւ իրագործումներով լի տարի մը:

Իլտա Շաքարեանի Արուեստի Գործերուն Բացառիկ Ցուցահանդէսը



ՄԱՐԻԵ ՕՉԱՆԵՍ

Լոս Անձելսի Պոլսահայ միութեան Մշակութային թանձնախումբը կազմակերպած էր գեղանկարչական ցուցահանդէս մը, ուր ցուցադրութեան դրուած էին Պոլսահայ արուեստագիտուհին անաեւ, Լոս Անձելսի Պոլսահայ Միութեան խանեան Սանուց Յանձնախումբի ատենապետուհի՝ Իլտա Շաքարեանի իւղաներկ գեղանկարչութիւնները:

Յուցահանդէսի բացումը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 14ին: Միութեան սրահը վերածուած էր գեղանկարչական ցուցահարացի մը, ուր կը տեսած էին Պոլսահայ Միութեան Մշակութային թանձնախումբի ատենապետուհի՝ Իլտա Շաքարեանի իւղաներկ գեղանկարչութիւնները:



Յուցահանդէսի բացումը տեղի ունեցաւ Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 14ին: Միութեան սրահը վերածուած էր գեղանկարչական ցուցահարացի մը, ուր կը տեսած էին Պոլսահայ Միութեան Մշակութային թանձնախումբի ատենապետուհի՝ Իլտա Շաքարեանի իւղաներկ գեղանկարչութիւնները:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Պոլսահայ Միութեան Մշակութային թանձնախումբի ատենապետ՝ տոքթ. Յովհաննէս Գուլակ Աւետիքեան, որ իր սրտի խօսքին մէջ իր ուրախութիւնը յայտնեց մեր հանրութեան ծանօթացնելու իլտա Շաքարեանի գործերը: Շնորհակալութիւնը յայտնեց նաեւ իրեն, որ իր գործերը ծանօթացնելու առիթը ընծայացած էր այդ օրուեան ծանօթացնելու իլտա Շաքարեանի գործերը:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Պոլսահայ Միութեան Մշակութային թանձնախումբի ատենապետուհի՝ Իլտա Շաքարեանի գործերը ծանօթացնելու առիթը ընծայացած էր այդ օրուեան ծանօթացնելու իլտա Շաքարեանի գործերը:

Բացման խօսքով հանդէս եկաւ Պոլսահայ Միութեան Մշակութային թանձնախումբի ատենապետուհի՝ Անդրեա Պոլսահայ Արուեստի Ակադեմիան եւ մասնագիտացած իւղաներկի Գեղանկարչութեան մէջ:

ԻԼՏԱ ՇԱՔԱՐԵԱՆ
Իլտա Շաքարեան տաղանդար արուեստագիտուհի մըն է: Անձնած է Պոլիս: 1969ին վկայուած է իւղանկարչական վարժարանէն: Հնոդունուած է Պոլսոյ Արուեստի Ակադեմիան եւ մասնագիտացած իւղաներկի Գեղանկարչութեան մէջ:

Իլտա Շաքարեան տաղանդար արուեստագիտուհի մըն է հոչակաւոր արուեստագիտներու հետ ինչպէս՝ Պէտր Ռահմի, էլիւբուլու, Նուրի իշխան մէջ եւ Տէչրիմ էրպիլ: Իլտա Շաքարեան ուսումնասիրած է նաեւ մարդկային արուեստի պատմութիւնը եւ վկայուած է բժանուր ապակիի «վիթրաֆ» արուեստի մէջ: Վկայուելէ ետք, ան դասաւանդ է բանկալմթը Միութեան վարժարանին մէջ, ուր իր պաշտօնը շարունակած է մինչեւ Միացեալ Նահանգներ գաղթելը՝ 1982ին:

Իր գործերուն մէջ յատակօրէն կը տեսնուի արտացոլումներ՝ արտայացիւի արուեստագիտուհի՝ խուռարտ Մունչի եւ իրապաշտ արուեստագիտ՝ Սալվատոր Տալիի ազդեցութիւնները: Յատկանշական է որ իլտաի արուեստի գործերը կը ցուցադրեն ձեւափոխումը իրերու եւ բնութեան: Բացի վրձինէն, անոր վերջին վերացական կտորներուն ոգութեան: Բացի վրձինէն վերացական կտորներուն ոգութեան:

Իլտա Շաքարեան տաղանդար արուեստագիտուհի մըն է կեանքը արուեստի գործերուն մատագիր կատարուած էր կեանքը արուեստուհի մըն է կեանքը արուեստուհի ոգութեան:

massis Weekly

Volume 38, No. 49

Saturday, December 29, 2018

Armenian Government to Scrap Five Ministries



YEREVAN (RFE/RL) -- The number of government ministries in Armenia is due to be slashed to 12 from 17 in line with Prime Minister Nikol Pashinian's pledges to downsize the state bureaucracy.

A relevant bill publicized by the Armenian government would also abolish the post of first deputy prime minister introduced shortly before this spring's "velvet revolution." Pashinian would have only two deputies after forming a new cabinet next month.

Armenia's newly elected parliament controlled by Pashinian's My Step alliance will likely pass the bill. The National Assembly is expected to hold its first session on January 14.

The bill calls for abolishing the Ministry of Diaspora and merging four other ministries with different agencies.

In particular, the ministries of agriculture and economic development would be turned into a single ministry, as would the ministries of education, culture, and sports and youth affairs.

A similar merger of the ministries of energy and local government would lead to the creation of a new Ministry of Territorial Administration and Infrastructures.

The Ministry of Transport and Communications would be renamed and presumably expanded into a new agency called the Ministry of Technologies and Defense Industry.

The government has not yet specified how many of its employees will be laid off as a result of the planned restructuring. Nor is it clear how much budgetary money it expects to save.

Hundreds of employees of the ministries of culture and Diaspora demonstrated in Yerevan on Friday in protest against the impending closure of their agencies. They denounced the government plans as hasty and ill-thought-out. They also faulted Pashinian and his young political team for not consulting with civil servants.

Continued on page 4

'People of Artsakh Will Decide Their Own Fate'

YEREVAN -- The people of Artsakh will decide their own fate, Ararat Mirzoyan – acting first deputy prime minister of Armenia, said on Facebook, commenting on the statement of Azerbaijani foreign minister Elmar Mammadyarov.

"Azerbaijani foreign minister Mammadyarov said Baku is ready to ensure the security of Artsakh-Armenians and give them right to high-level self-governance. I advise Mr. Mammadyarov to present this proposal to the Artsakh people: eventually the people of Artsakh are the ones who will decide their own fate. That is their natural, inalienable right that is not pressured by threat or weapon, and this right sooner or later must be recognized", Ararat Mirzoyan said.

Earlier Armenian foreign ministry spokeswoman Anna Naghdalyan, in response to the inquiry of Public TV's Lurer program, commented on

Mammadyarov's statement on the Nagorno Karabakh conflict settlement, emphasizing that Armenia reaffirms its clear position on the supremacy of the status and security of Nagorno Karabakh in the negotiation package.

"There can be 2 approaches towards this announcement. We can reaffirm our clear stance on the priority of status and security of Nagorno Karabakh in the negotiation package, giving reasonable clarifications for both approaches. Anyway, we think it's necessary to display restraint in public announcements, supporting the negotiations, if, of course, there is sincere wish to respect the commitment towards the negotiations. This refers to the cases when attempts are made to present one's own one-sided opinions as preconditions. No one should decide the will of the people of Nagorno Karabakh but themselves." Anna Naghdalyan said.

Putin: Armenia Remains Regional and Global Strategic Partner of Russia



MOSCOW (RFE/RL) — Russia and Armenia remain strategic allies, President Vladimir Putin said on Thursday, effectively denying tensions with the current Armenian leadership.

"There is nothing in our relations that has crumbled and requires restoration," Putin told an annual marathon news conference in Moscow. "We have smooth relations with Armenia. It's our strategic partner in the region and the world in general. It's a member of the [Collective Security Treaty Organization] and the Eurasian Economic Union."

"We need to build on what was created by the previous generations of leaders," he said. "The Armenian people are the closest ally of the Russian people in the Transcaucasus. This has historically been the case, this is the case and, I hope, this will remain the case."

Putin went on to reveal that Prime Minister Nikol Pashinian will visit Moscow next week. He said he will discuss with Pashinian ways of further strengthening bilateral ties.

Putin has still not congratulated the Armenian leader on his bloc's landslide victory in the December 9 parliamentary elections, fueling Armenian media speculation about friction between Moscow and Yerevan.

The Russian president was quick to congratulate Pashinian on becoming prime minister in May after weeks of

mass protests that toppled Armenia's former government. Moscow subsequently criticized the new authorities in Yerevan for prosecuting then CSTO Secretary General Yuri Khachaturov and former President Robert Kocharian.

Putin made a point of telephoning of Kocharian in August to congratulate him on his 64th birthday anniversary. Kocharian, who denies coup charges brought against him, was again arrested two days before the Armenian snap elections.

On Wednesday, Russia's Deputy Foreign Minister Grigory Karasin said Armenians now have "cause for alarm" because of what he described as "unceremonious" U.S. interference in their country's internal affairs and foreign policy. He said Moscow hopes that the Armenian government "will have the courage to resist the unhidden external blackmail and pressure."

The Armenian Foreign Ministry responded to Karasin's claims later on Wednesday, saying that Russian-Armenian relations cannot be harmed by Yerevan's dealings with other states.

"We have repeatedly stressed that Armenia consistently builds its relations with other countries on the basis of sovereign equality," a ministry spokeswoman told the RIA Novosti news agency. "This principle will continue to be at the heart of our foreign policy."

Not to Betray the Revolution is a Big Challenge, Armenia's President Says

YEREVAN (Armradio) -- Armenia can proudly tell the world it can do a revolution without bloodshed, President Armen Sarkissian says.

Speaking to the Indian WION TV, President Sarkissian said there are great expectations and positive energy in the streets, as it usually happens after revolutions.

"The next big challenge is not to betray the revolution," he said.

"In the 21st century people will be demanding more justice in

the country, demanding no corruption and institutions in place to keep the country free of corruption. Then democracy should be developed further, and the economy must start running much faster," the president said.

According to him, to achieve the whole spectrum in a short period of time will be a huge challenge. To achieve this, he said, people must believe they are part of the solution, or they are the solution.

Pashinian Reaffirms Commitment to Closer Ties With Iran



YEREVAN -- Prime Minister Nikol Pashinian has reaffirmed his government's intention to deepen Armenia's relations with neighboring Iran despite U.S. economic sanctions re-imposed on the Islamic Republic.

"We intend to deepen not only economic but also political relations with Iran. All prerequisites for that exist in Armenia," he told reporters during a weekend visit to Vanadzor.

Pashinian spoke while attending the official opening of an Armenian-Iranian joint venture that will manufacture pressurized gas cylinders in Armenia's third largest city.

Top executives of the Iranian company Rad Sane and its Armenian partners that have built the plant also announced other investment projects when they met with Pashinian before the ceremony. In particular, they are planning to assemble Iranian-designed cars in Armenia.

"Our cars could enter the Armenian market already in March," said Arayik Asrian, a co-owner of the new plant.

"I said during our conversation that we are very interested in having new investments flow in from Iran and more Iranian tourists visit Armenia," stressed Pashinian.

The Armenian leader already pledged last month to "develop relations with Iran very intensively." He said the United States "understands

our situation and policy."

Earlier in November, a team of officials from the U.S. state and treasury departments visited Yerevan to explain the sanctions Armenia's government and private sector. Iran was also high on the agenda of U.S. National Security Adviser John Bolton's October trip to Armenia.

Bolton said he held Pashinian that Washington will enforce the sanctions "very vigorously." Commercial and other traffic through the Armenian-Iranian border is therefore "going to be a significant issue," he said.

Pashinian said his government is doing its best to minimize the negative impact of the sanctions on Iranians doing business in Armenia. He again acknowledged that in the last few months Armenian commercial banks have closed the accounts of Iranian citizens living in the country.

Pashinian insisted that the U.S. administration "has no problem" with law-abiding Iranian nationals having bank accounts in Armenia. Armenian banks, he said, are simply afraid of being blacklisted by Washington.

"Some banks have already realized that there won't be problems with the accounts of private individuals [from Iran] who have not been sanctioned," he went on. "This is not a state problem but we are now very closely cooperating, discussing and talking to solve that problem."

Armenia Reports Further Rise in Tourist Arrivals

YEREVAN -- The number of foreign tourists visiting Armenia has continued to grow this year, reaching a new high of almost 1.3 million in January-September, a senior government official said on Wednesday.

The figure represents a nearly 9 percent increase from the same period in 2017, Hripsime Grigorian, the head of the government's Tourism Committee, told a news conference.

Grigorian said that Russian nationals continued to account for the largest share of tourist arrivals (41 percent), followed by residents of neighboring Georgia and Iran.

All three countries have sizable Armenian communities, as does the United States. More than 46,000 Americans visited Armenia in the ninth-month period, according to government data

publicized by Grigorian.

Earlier this month, Prime Minister Nikol Pashinian hailed news reports saying that Armenia is a leading destination for Russians planning to spend their New Year and Christmas holidays abroad. "This is certainly a chance for many Armenian businesspeople to do their share of economic revolution and lay the groundwork for a bigger tourism boom next summer," he wrote on Facebook.

Grigorian said that the influx of tourists intensified following this spring's "velvet revolution" which brought Pashinian to power. "We had a particularly high rate of growth in the period from July through October,"

Continued on page 3

General Manvel Grigorian Freed on Bail

YEREVAN — A court in Yerevan on Friday ordered the release from pre-trial custody of retired army general and former MP Manvel Grigorian prosecuted on corruption charges.

Grigorian's wife, Nazik Amirian, told RFE/RL's Armenian service that he was freed after paying a 25 million-dram (\$52,000) bail.

The court extended Grigorian's arrest as recently as on December 12. It ignored his lawyers' arguments that the 62-year-old is suffering from several serious illnesses, including cancer. The lawyers said he cannot receive adequate medical treatment in prison.

Grigorian was arrested when security forces raided his properties in and around the town of Echmiadzin in June. They found many weapons, ammunition, medication and field rations for soldiers provided by the Armenian Defense Ministry. They also discovered canned food and several vehicles donated by Armenians at one of Grigorian's mansions.

The once feared general denies the accusations of illegal arms possession and embezzlement leveled against him.

Grigorian served as Armenia's deputy defense minister from 2000-2008. Until his arrest he was also the chairman of the Yerkrapah Union of



Karabakh war veterans, an organization which was particularly influential in the 1990s and the early 2000s. He was reelected to the Armenian parliament in April 2017 on the ticket of then President Serzh Sarksian's Republican Party.

Prosecutor General's Office stated that it will appeal the decision of the court of 1st instance to release Grigorian from jail on bail.

"The Prosecutor General's Office has received the decision of the court. It's not grounded and the prosecution will appeal the decision of the court", Arevik Khachatryan head of the agency press service said.

Former Armenian Defense Chief's Russian Citizenship Confirmed

Russia has officially confirmed that a former Armenian defense minister wanted by Yerevan on coup charges is a Russian citizen, an Armenian law-enforcement agency said on Tuesday.

The Special Investigative Service (SIS) issued an international arrest warrant for retired Colonel-General Mikael Harutiunian in July. The SIS charged Harutiunian with illegally using the armed forces against opposition supporters who demonstrated in Yerevan against alleged fraud in a 2008 presidential election. It said that amounted to an "overthrow of the constitutional order."

The SIS brought the same coup charges against former President Robert Kocharian and Yuri Khachaturov, the then secretary general of the Collective Security Treaty Organization (CSTO). Both men strongly denied them.

It emerged afterwards that Harutiunian now lives in Russia. Russian law-enforcement authorities notified the Armenian police in September that they will not arrest him.

The Interfax news agency reported at the time that Harutiunian has been a Russian citizen since 2002. Russia's constitution forbids the extradition of Russian nationals to foreign states.

A spokeswoman for the SIS, Marina Ohanjanian, told RFE/RL's Armenian service that it has received a formal confirmation of Harutiunian's Russian citizenship from relevant Russian authorities. She said the SIS has responded by asking them to clarify when the ex-general received a Russian passport.

The Armenian constitution did not allow dual citizenship until 2006.

Harutiunian, 72, served as de-



fense minister from 2007-2008. He was previously the chief of the Armenian army's General Staff.

Moscow was quick to denounce the prosecutions of Kocharian, Harutiunian and Khachaturov. Russian Foreign Minister Sergey Lavrov said in July that they run counter to the new Armenian leadership's earlier pledges not to "persecute its predecessors for political motives."

Eight protesters and two police servicemen died when Armenian security forces quelled the post-election protests on March 1-2, 2008. Kocharian declared a state of emergency on that night, ordering troops into Yerevan.

The crackdown came just over a month before he handed over power to Serzh Sarksian, his preferred successor. Kocharian has repeatedly defended the use of lethal force, saying that it prevented a violent seizure of power by Levon Ter-Petrosian, the main opposition presidential candidate.

The SIS essentially backed Kocharian's version of events until this spring's dramatic change of Armenia's government.

“By Protecting the People, You Protect the Source of Power”

Nikol Pashinian Congratulates NSS Staff



PRESS OFFICE OF THE GOVERNMENT OF ARMENIA

YEREVAN—Acting Prime Minister Nikol Pashinian attended a ceremonial event dedicated to National Security Officer's Day.

Congratulating the National Security Service staff and the veterans on their professional holiday, Nikol Pashinian stated, in part: “The national security agencies, in general, and each of you, in particular, have contributed to the establishment of our state and its security all the way through our modern history. It is quite an extensive and important mission. We are facing complicated and multifaceted challenges in the modern world. They imply continued and dynamic improvement in your daily work.

Intelligence, counterintelligence, fighting against terrorism, enforcing the public order, and protecting our state borders call for a tremendous effort that you have carried on with a high sense of dignity.

The revolutionary events of this April-May changed the life of our society. We are now re-assessing our path and outlining our future. In this context, the National Security Service has played a special role in the fight against corruption and in enforcing the rule of law. We have no doubt that the existence of corruption, and especially its proliferation is a threat to national security. It is a serious challenge for our country and people.

Today we are building a qualitatively new state, a new society. Corruption and bribery, the impunity of the perpetrators, the abuse of official position and the distortion of the essence of democracy should be ruled out in new Armenia. In our country, it used to be uncommon to speak of human rights and democracy with the representatives of law enforcement agencies. From now on, we will do so since enforcing the constitutional order first of all implies protecting the people's power from potential encroachments.

The values advocated during the revolution are enshrined in the Constitution of our country. By protecting the people, you protect the source of power. There is not a source of power other than the people of Armenia.

Please, remember that corruption is not just a matter of money. Systematic corruption is most directly linked to the process of seizing power and illegal possession of power. We will not allow this with you and our

entire society.

I am glad to note that Armenia's latest parliamentary elections were considered to be fully compliant with the modern standards by the international community. It is unusual to talk about problems on holidays, but as we understand our history, I consider it necessary to underline that unfortunately, our law enforcement authorities used to be involved in political campaigns from time to time, and even now we can hear a lot of talk about political persecutions, etc. I want to once again state the fact that we have to eradicate any part of political persecution from our country and the law enforcement system, in general. No State, security or law enforcement agency should be used as a tool for repression in the hands of the authorities.

Each employee of the National Security Service should be convinced that their actions proceed from the law, correspond to the law and serve the Constitution of the Republic of Armenia. It defines the approach that the President of the Veterans Union called clemency. As a matter of fact, translated into modern terminology, medieval compassion will mean legality, law enforcement, establishment of a just and independent judiciary and, in general, impartiality of investigative and investigative processes. The fate of people depended on individual decisions in the Middle Age. Now we must establish institutional guarantees to rule out any such ruling issued by a prime minister, National Security Service Director or any other public official. This is the biggest problem, and there is no doubt that we are dedicated to this idea and this vision.

Dear National Security Officers, On behalf of the citizens of the Republic of Armenia and myself, I would like to thank you for those services carried out to the benefit of the Republic of Armenia, the legislation of the Republic of Armenia, and the people of the Republic of Armenia.

Reiterating my congratulations on your professional holiday, I wish you happiness and well-being, safe exercise of your service and every success in your difficult but meritorious mission.”

With the mediation and decisions of Acting Prime Minister Nikol Pashinian, a group of NSS employees were conferred upon State awards for courage and dedication.

Metal Mining Banned in Jermuk



JERMUK -- Direct democracy won another victory in Armenia. On December 18, 2018 Jermuk Community Council adopted a decision to approve the collective petition of its community members on “Declaring Jermuk an ecological economic area and banning metal mining in the community”.

The decision was adopted with 7 votes FOR, 0 votes against, 0 abstained, and was guided by the following legal provisions: the Law of the Republic of Armenia on Local Self-Governance, article 18, point 1, sub-point 42; the Law of Republic of Armenia on Petitions, article 4, part 1, point 3, as well as guided by the principles of the local self-governance prescribed by the Constitution of the Republic of Armenia, article 184, part 3 and the Law on Local Self-Governance, article 8.

Earlier in November and December 2018, the overwhelming majority of the de facto population of Jermuk exercised their rights for direct democracy and presented a collective petition supported by about 3000 signatures to the Government of Armenia, the Community Council of Jermuk, and the Head of the Community where they presented their own economic vision of the development of their region and demanded that all metal mining be banned in Jermuk and green, ecologically friendly economy boosted.

The signatories of the petition also mentioned:

“By approving gold mining at Amulsar the former governments have violated our right for participation in the decision-making. Up until 2016 Jermuk - the largest town in our community - was not recognized as an impacted community by the Amulsar project. After 2016, when Jermuk was finally recognized as an impacted community, no public hearings, as prescribed in the law, were held in Jermuk. Lydian company and the former governments of Armenia have ignored us, they have tried to mislead or intimidate us. We demand that the new government respects the will of the people, and it is with this hope that we present this petition.”

The Government of Armenia has not yet responded to the demands of the petition.

Community members of Jermuk have been blockading roads to the mining site for more than 6 months already, exercising their right to peaceful assembly, and demanding to stop all mining related activities at Amulsar.

P.S. Earlier this year, in May 2018, the Community Council of Noyemberyan adopted a similar decision which banned all mining exploration and exploitation activities in their community. That decision, too, was adopted based on the petition supported by 3074 members of the community.

Armenian Environmental Front
E-mail: armecefront@gmail.com

Armenia Reports Further Rise in Tourist Arrivals

Continued from page 2

said the official.

Official Armenian statistics shows that the number of foreign visitors rose by an average of 9 percent annually between 2012 and 2016. This growth, which accelerated in 2017, appears to have been facilitated by the former Armenian government's decision in 2013 to liberalize the domestic civil aviation sector.

The average cost of air travel to and from Armenia has fallen considerably since then. The last several years have also seen a major increase in new hotels and guesthouses across the country.

The Armenian authorities unilaterally scrapped visas for citizens of the

European Union member states and the U.S. in 2012 and 2014 respectively. An agreement on visa-free travel between Armenia and Iran came into effect in August 2016.

Yerevan also lifted visa restrictions for citizens of Japan, the United Arab Emirates, Qatar and several other nations last year. In addition, it allowed Russian citizens to visit Armenia with Russian internal passports.

In Grigorian's words, the new government is now trying to improve the domestic tourism infrastructure for the same purpose. In particular, she said, several country roads leading to Armenian tourist attractions are now being reconstructed.

Armenian Genocide Museum-Institute Foundation Announces 2019 Lemkin Scholarship for Foreign Researchers



YEREVAN (Armenpress) -- The Armenian Genocide Museum-Institute Foundation has announced 2019 LEMKIN SCHOLARSHIP program for foreign young researchers and PhD candidates. Raphael Lemkin scholarship is intended to extend research on the Armenian Genocide, promote multilayered research of the theme and engage young scientists, the AGMI Foundation stated.

The program will enable up to 40-year-old foreign PhD students or young researchers who specialize in the field of genocide research and work on their doctoral thesis, to spend one month in Armenia and conduct their research at the archives of the Armenian Genocide Museum-Institute, as well as other local scientific institutions and libraries.

The duration of the scholarship is one month.

The AGMI Foundation will cover travel and accommodation expenses.

The deadline for application is February 15, 2019.

The name of the winner will be known on March 1, 2019.

At the end of the program, the scholarship holder is required to make a report and present a summary of the work done within the month. He/she will also submit an article as a result of a research to be considered for publication in the International Journal of Armenian Genocide Studies within 1 year from the end of his/her visit to Armenia.

A round-table discussion with Armenian specialists and the AGMI Foundation researchers will be organized during the program with the scholarship holder.

Armenian Government to Scrap

Continued from page 1

Pashinian defended the plans on Saturday. He argued that he has repeatedly said since coming to power in May that the state bureaucracy is bloated and inefficient. He said My Step's landslide victory in the December 9 general elections means that he has a mandate to shrink it.

"The common practice around the world is for 9 to 11 employees to have one leader," Pashinian told reporters. "In our state bureaucracy there

The program will run from April 1. Required documents for the submission:

- CV or resume
- Research proposal (not less than 2 pages)
- List of published works (if any)
- Two letters of reference
- A filled application form.

The winner will be selected by the Scientific Council of the AGMI Foundation.

The Lemkin Scholarship was founded in 2010. So far there have been 12 winners.

About Raphael Lemkin

Lawyer Rafael Lemkin (1900-1959) coined the term "genocide" as well as participated in the preparation of the UN Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide of December 9, 1948.

The Armenian Genocide has a special place for study in Lemkin's extensive scientific heritage.

Rafael Lemkin was greatly impressed by the mass killings of Armenians in the Ottoman Empire in 1915. When studying at Lvov University, he learned from the local newspaper about the murder of ex-Minister of Interior of the Ottoman Empire Talaat Pasha by Soghomon Tehlirian in Berlin. The impunity of Turkish criminals who committed the Armenian Genocide caused anxiety to Lemkin. He decided to go into the field of international law, specializing in the study of crimes against humanity. Unable to find appropriate international norms to prevent genocide and punish the perpetrators, he himself undertook the task of creating those norms.

is one leader per 3.5 workers."

Some analysts question the wisdom of reducing the number of government ministries. Serob Antinian, a public administration expert, said on Monday that the new "super-ministries" would actually slow down the work of the state apparatus.

"If we unite ministries it will mean that while a minister has until now taken one or two days to sign a state document because of busyness they would take ten days after that [restructuring]," Antinian told a news conference.

Zarmanazan 2019 Applications are Now Open!

Zarmanazan 2019, the Western Armenian summer programme, will take place high up in the mountains in the French-Swiss Alps Region of France, from 12 July to 7 August. It will combine three interconnecting initiatives:

- A summer programme for children ages 10 to 17;
- A summer creative programme for young adults ages 19 to 24;
- An intensive university diploma programme designed for Western Armenian teachers in the Armenian Diaspora, certified by the National Institute of Oriental Languages and Civilisations (INALCO), Paris.

Children and young adults will participate in various age appropriate activities. These will include music, performing arts, self-expression, visual and audiovisual arts, crafts sessions, creative writing and literature reading workshops, outdoor games, field trips and much more! All activities will be conducted in Armenian and led by a team of talented expert facilitators.

Zarmanazan is open to all children and young adults in the Armenian Diaspora. The number of spaces is limited.

Please note that an intermediate level of Armenian proficiency is required for the young adults' group.

The intensive university diploma programme is limited to 15 teachers and it will combine expert direction with practical training, interactive lectures, the latest pedagogic approaches and materials.



For more information visit: www.gulbenkian.pt/armenian-communities

Deadline for all applications: 19 January 2019, 23:00 GMT.

All applicants will be contacted by 9 February 2019.

The Armenian Communities Department of the Calouste Gulbenkian Foundation launched the educational project "Zarmanazan" in 2017 as part of its Western Armenian revitalisation programme. It is organised in partnership with L'association Mille et un Mondes (Lyon, France) and Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO, Paris, France). The Zarmanazan summer programme is certified by the French Ministry of Youth and Sports.

Saroyan Documentary to Premiere at Fresno State on January 25



Lights! Camera! Saroyan!

An exciting new documentary on author William Saroyan

Friday, January 25, 2019
7:30PM (Doors open 7:00PM)
Satellite Student Union • Fresno State
Free admission and free parking

FRESNO—The Armenian Studies Program at Fresno State, in conjunction with the William Saroyan House Museum, is presenting the international premiere of "Lights! Camera! Saroyan!" at 7:30PM on Friday, January 25, in the Satellite Student Union at Fresno State.

Directed by Harut Shatyan, and produced by Ara Baghdasaryan, "Lights! Camera! Saroyan!" examines the career and personal life of Fresno native William Saroyan, a Pulitzer Prize and Oscar winning author, playwright, and artist. Through exclusive interviews with his family and friends the documentary spans the artist's years living in Fresno and abroad.

No reservations are required, and admission is free.

Seating is available based on a first-come, first-served basis. Doors open at 7:00 and the showing will start at 7:30. Free parking is available in Lots P15, P16, P5 and P6-parking permits not required.

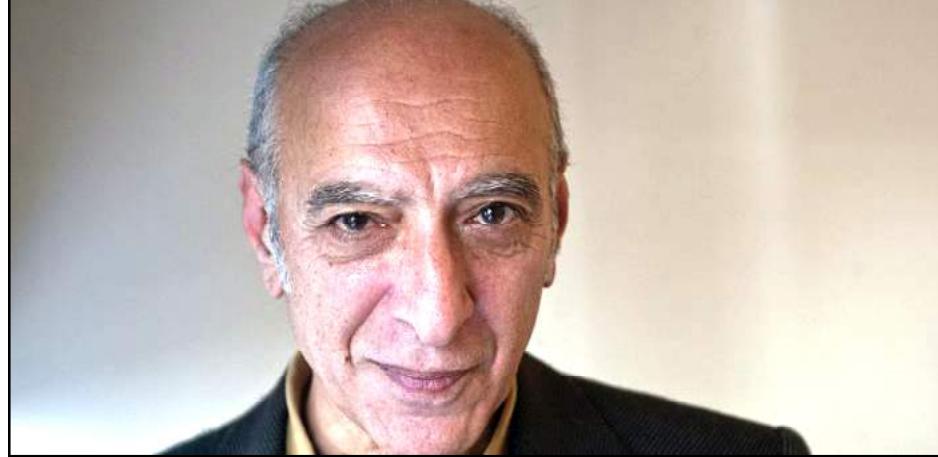
The Fresno State Satellite Student Union is located at 2485 E. San Ramon, Fresno. Entrance to campus is at Barstow and Maple Aves. The Satellite Student Union is just north of the Armenian Genocide Monument on campus.

For more information about the screening please contact the Armenian Studies Program at 278-2669, visit our website at www.fresnostate.edu/armenianstudies or visit our Facebook page [@ArmenianStudiesFresnoState](https://www.facebook.com/ArmenianStudiesFresnoState).

Հարցազրոյց Պատմաբան Ռայմոնտ Գէորգեանի Հետ
«Ոչ Ոք Լուրջի Կ'առնէ Ուրացողները, Լմնցած Են»

Պոլսոյ Օքրագիւղի Լուսաւորիչ ընկերութեան նախաձեռնութեամբ վերջերս կայացող բանախօսութեան մասնակիցներէն էր անուանի պատմաբան Ռայմոնտ Գերզեան: Թերթիս նախորդ թիւով անդրադարձած էինք Գերզեանի գեկոյցին: Իսկ այս շաբաթ մեր ընթեղողներուն ու շաղրութեան կը յանձնենք իր հետ «Ակոս»ի խմբագրատան մէջ մեր ունեցած զրոյց:

ԵՐՈՒԱՐԴ ՏԱՆՉԻԿԵԱՆ - ԲԱԳՐԱՏ ԷՍԴՈՒԳԵԱՆ



Եղուարդ Տանձիկեան - Ցեղասպանութեան մասին ամենածառալուն գործերէն մէկը դուք հեղինակած էք: Այսօր այս միւրի ուսումնասիրութիւնը ո՞ւր հասած է:

- Կարելի է ըստ, որ այս վերջին քսան տարիներուն հիմքերը դրած ենք ակաղէմական դպրոցի մը: 1920-ական թուականներէն սկսած պատումները այսօր շատ կարենոր աղբիւր մը ըլլալով կը ներկայանան: Անոնք նախապէս հաւաքուած էին Պոլսոյ պատրիարքարանին մէջ, իսկ այժմ կը գտնուին երուսաղէմ: 1921-22-ին արդէն այս մասին բաւական տուեալներ հաւաք ւած էին, բայց այդ սերունդին եւ մեր միջեւ կարենոր ընդհատում մը ապրուեցաւ: Մենք հիմքա այդ կապն է, որ վերահստատեցինք:

Երկու եղանակով կարելի է աշխատիլ: Ես որդեգրած եմ միքրօպատճութիւններով ամբողջականութիւնը տեսնել: Մինչդեռ վահագն Տատրեան ամբողջովին մերժած էր այս եղանակը: Երեք հիմնական բաժին կարելի է դիտել: Առաջինը դէպքերու ընդմէջ, այսինքն 1917-21-ի միջեւ հաւաքուածները: Կայ Պոլսոյ պատրիարքարանին մէջ կուտակուած նիւթերը, որոնք Ալպոյացնեանը եւ Նուրեանը հաւաքած էին: 800-900 նիւթեր կան, որոնք կը վերաբերին առեւմտեան. Փոքր Ասիոյ:

ալլուստանս, փոքր օճախոց։
Երկրորդ բաժինը Անտոնեա-
նի հաւաքածներն են, որոնք կայ-
քերու, կայարաններու, Սուրբիոց,
Մեզոփոթամիոց, Խարբերդ, Մե-
բաստիա եւ այլն խոշոր թղթած-
րաբներ են:

Երրորդը կովկասն է: Կովկասի բաժնին հիմքը դնողները երկու հոգի են, Ցովհաննէս թուլմանեան եւ ջապէլ Եսամեան:

Վերապրողի լիշողութեան յե-
նարանը շատ կարեւոր է: Ընդհան-
րապէս դիտուած էր, իբրև զոհի
ներկայացում: Սա բաւական ժիստա-
կան նշանակութիւն ունի: Օրինակ
մը ըլլալով ըսեմ՝ երբ կարաւան մը
ճամբար պիտի ելլէ հիւպատոսա-
կան աղբիւրներով կրնաք իմանաւ,
թէ ինչպէս ճամբար ելած է: Երբ
կարաւանի մէջն էք եւ կը տեսնէք
թէ ինչեր կը պատահին ճամբու
տեւողութեամբ, բոլորովին ուրիշ
նշանակութիւն է: Սուրբիոյ մէջ կամ
եփրատի եզրով անցնող ճամբուն
վրայ պատահածները հասկնալու
համար պարտաւոր էք վերապրողի
մը լիշածները լսելու: Ուրեմն ասի-
կա, որպէս նախաբան ընդգծենք,

որ տեսանկիւնի հարց մը ունինք:
Թալին Սուճիեանը եւ Լեռնա
էքմէքճիօղլուն՝ երկու պոլսահայ
կիներ յլշողութեան մասին, որ-
բանոցներու, կիներու ապաստան-
ներու ապրումները, թէ հոգեբա-
նական եւ թէ ընկերացին, քաղա-
քագիտական, մարդաբանական
կողմերով ուսումնասիրած են: Աղ-
ջիկներու եւ մանչերու անջատ
որբանոցներ կան: Որոշ տարիքի
հասնող որբերը կ'ամուսնացնէին
իրար հետ: Լուսանկար մը տեսած
եմ, որ շատ տպաւորիչ է: Հաւա-
քական պսակադրութեան մը մա-
սին է այդ նկարը: Միքրո պատ-
մութիւնը չենք կրնար անտեսել,
քանի որ տակաւին կը շարունակ-
ուի: Այս նիւթը, թէ Թուռքիոյ
մէջ եւ թէ հետզհետէ Հայաստանէ
ներս ու շաղրութեան առարկայ կը
դառնայ: Նաեւ կայ արխիւներու
խնդիրը: Մինչեւ մօտ անցեալ
միայն որոշ հետազօտողներու
խումբին պատկանող այս նիւթը
հիմա սկսած է մեր տուներէն ներս
ալ թափանցել: Ուզողը ինթերնե-
թի միջոցաւ ահազին գիտելիքնե-
րու կրնայ հասնիլ:

Ե.Տ.- Ծիր աշխատաքի սը
սկսա՞ծ էք: Ծրագիր մը կա՞յ ձեր
սեղանին վրայ:

- Նոր աւարտած աշխատութեան մը մասին պէտք է խօսիմ, որ ըրած ենք Պերքլէյփ համալսարանի փրոֆեսորներէն Ստեփան Աստուրեանի հետ։ Փորձեցինք հիմնուելով մեր անձնական փորձին վրայ բռնութեան գարգացումը թուրքիոց մէջ ի. դարուն։ Պիտի նկատենք, որ 1934-ին Թրաքիոյ հրեաներու վրայ բռնութիւններ եղած են եւ ապա 1955-ին յոյներու վրայ նոյնպէս։ Ալեւիներու պարագան Յօ-ականներուն եւ աւելի վերջ, քիւրտերու օրինակը ու հիմա կիւլենիստներու շարժումին վերաբերեալ։ Ուրեմն մէկ բառով կարելի է ամփոփել՝ մշտական ներքին թշնամի մը ստեղծելու հոգեբանական անհրաժեշտութիւն մը կայ։ Ասիկա է, որ փորձեցինք վերլուծել 15 հեղինակներով, որոնք են ամերիկացի, գերմանացի, ֆրանսացի եւ զանազան ազգութիւններէ, ընդհանրապէս թրքագէտներ։ Հետաքրքրական արդիւնք եղաւ, որը կը տեսնենք զալ տարիի։ Ասիկա ուրեմն անցեալ է ինձի համար։ Հիմա սկսած եմ աշխատիլ յետ պատերազմեան շրջանի վերաբերեալ։ Անոնց ալ նիւթերը հաւաքած եմ եւ հիմա պիտի լծուիմ խմբագրելու։

Վերապրողներու վերադարձը ՍԵ-
բաստիացէն դէպի Պոլիս դարձեալ
Նիւթ մըն է ինծի համար: Այս
մասին ճշգրիտ վիճակագրութիւն-
ներ ունինք գիւղէ գիւղ: Քանի
բնակչութիւն կար պատերազմէն
առաջ եւ քանին վերադարձաւ:
Վերադարձին տեղույն վրայ ծա-
գած հարցերու մասին, օրինակի
համար սեփական տունը գտնելու
խնդրին մէջ, քանի որ հոն բնակող-
ներ կային: Ասիկա մէկ բաժինն է
միայն, որուն հիմքը կազմեց երու-
սաղէմ գտնուող Պոլսոյ պատրիար-
քարանի փաստաթուղթերը: Երկ-
րորդ բաժին մըն ալ հիմնուած է
անզվիական եւ ֆրանսական ծառա-
յութիւններու արիթիւններուն վրայ:
Քեմալի քաղաքական պատմագ-
րութիւնը բոլորովին պէտք է վե-
րանացիլ, հասկնալու համար թէ
երիտթուրքերը ինչքանով տակա-
ւին դեր կը խաղաւին:

Բագրատ Էսդուգեան- Զիշ
առաջ ակնարկած էիք 15 մաս-
նակիցներով կատարուած հա-
ւաքական աշխատութեան մա-
սին: Անոնց մէջ թուրք պատմա-
բաններ ալ կա՞ն:

- Կան երկու թուրք եւ մէկ
քիւրտ մասնագէտ:

Բ.Է.- Ինչպէս կը զնահատէք
իրենց հետաքրքրութիւնը:
- Շատ դրական: Միշտ կապի
մէջ ենք եւ գիտնականի պատաս-
խանատուութեամբ հարց չկայ մեր
միջեւ: Լուրջ են, լաւ գործ կը
տանին եւ վերջ: Վերջին տարինե-
րուն մտահոգիչ երեւոյթ մը կար,
որ նոր հետազօտողները ընդհան-
րապէս թուրքիացէն էին: Մագու-
մով հայերը քիչ էին: Մանաւանդ
մտահոգիչ էր, երբ Հայաստանէն
եկողները քիչ էին:

Համոզութեամ, թէ մեր առ-
ջեւ երեսուն տարի ունինք, ուր
հետաքրքրական զարգացումներ
պիտի տեսնենք: Մա պահուս կա-

ԵԵՂԻ ՀՅ արդիւնքները կանխատեսել, բայց կը խորհիմ, թէ դրա-կան պիտի ըլլան։ Վստահ եմ, որ Թուրքիոյ հանրային կարծիքը սնունդ պիտի առնէ այս նոր հոսանքն։

Ե.Տ.- ճիշդ ալ այս հարցնել
պիտի ուզէի, դուրսէն դիտելով
Թուրքիոյ հանրային կարծիքի
ուշադրութիւնը ինչպէ՞ս կը
գտնէք: Քանի մը տարի առաջ
Ռենեփ Թայյիպ Էրտողան պատ-
գամ մը հրապարակեց ի նպաստ
հայերուն: Վերջին երեք տարի-
ներու ընթացքին այդ գիծը պահ-
ուած է, թէ ոչ ետքայլ որած:

Կայ ակադէմիկ մակարդակը
եւ կայ քաղաքական մակարդակը:
ակադէմիկ գետնի վրայ այլեւս
լուրջ հետազօտող մը չի կրնար
ժխտել: Միայն քանի մը հոգի
մնացին Ամերիկայի մէջ, որոնք
գիտական հաւաք բոլի մէնէրու չեն
հրաւիրուիր: Լմնցած են այսինքն:
Կարեւորագոյն թրքագէտները
էրիխ Եան Զուշներ կամ Համիտ
Պողարսլան եւ այլն ամբողջ նոր
սերունդը հասցուցին: Ասոնք ար-
դէն յստակ դիրք բռնած են եւ
այլեւս ձեկը չի համարձակիր: Ասի-
կա ակադէմիկ երեսակն է: Ինծի
համար անձնապէս բաւարարու-
թիւն մըն է, քանի որ 30 տարի
կրեցի թրքագէտներու արհամար-
հանքը:

Քաղաքական մակարդակի
վրայ, անկեղծ ըլլալու համար չեմ
կրնար բան մը ըսել: Բայց ամէն
անգամ, որ արձագանք մը որ կայ,
սահմանափակ պատրուակներ են,
որ կը գործածեն ու գրեթէ ծիծա-
ղելի կը դառնայ: Վստահ եմ, որ
դիւանագիտները իսկ կը ծիծաղեն:
Գիտեն որ ուրիշ հարցերու հետ,
հանրապետութեան հիմքերուն հետ
կապուած է այս հարցերը:

«ЛЧОУ»

**Թուրքիոյ Պետական «Անատոլու»
Գործակալութիւնը Նշած է, որ Անին Եղած է
Հայոց Բազրատունեաց Արքաներու
Մալոքառարու**



Թուրքիոյ պետական «Անտոռլու» լրատուական գործակա-
լութիւնը հայոց պատմական մայ-
րաքաղաք Անիի վերաբերեալ
նիւթ հրապարակած է, որը նշուած
է նաեւ, որ Անին 961-1045 թուա-
կաններուն եղած է հայոց Բագ-
րատունեաց արքաներու մայրա-
քաղաքը:

մէնքրես»-ը, հակառակ Անիի հայոց մայրաքաղաք ըլլալու հանգամանքը նշելուն, յօդուածին մէջ այն ներկայացուած է որպէս համընդհանուր պատմամշակութային ժառանգութիւն:

Յօդուածը մասնաւորապէս ու-
շադրութիւն հրաւիրած է Անիի
զբոսաշրջային նշանակութեան
վոայ:

Մօտաւոր Անցեալէն

Հայ Եկեղեցւոյ Բարեկարգութիւն «Զեկուցում» Հայրապետական Ուղեցոյցէն
Պահքի Վերացում, Ամուսնալուծութիւն

ԴՐԱՑ. ԶԱԻՆ Ա. ՔՐԵՅ. ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ Յատուկ «Մասիս»ին

Ուղիղ 80 տարիներ առաջ,
հակառակ ամենախիստ հակակրօն
հալածանքներուն, Ամենայն Հայոց
Տ.Տ. Խորէն Ա. Մուրատբեգեան
կաթողիկոս, յանուն Գերապոյն Հո-
գեւոր Խորհուրդին, Հայ Եկեղեցւոյ
բարեկարգութեան վերաբերեալ
«Զեկուցում» կրօնատեալ անունով
ընդարձակ թղթածրար մը ղրկած
էր երուսաղէմի Հայոց Տ. Թորգոմ
Պատրիարք Գուշակեանին առ ի
քննութիւն։ Այլազան հարցերու
շարքին որոնց ալլուր անդրադար-
ձած եմ, կային վերոյիշեալ երկու
խնդիրները եւս «Պահքի վերա-
ցում»ն ու «Ամուսնալուծութիւն»ը
զորս կը փափաքիմ ուշադրութեա-
նը յանձնել մէր ընթերցողներուն
Նոր Տարուան սեմին։ Ի պատիւ
երուսաղէմի Պատրիարք Զօր հարկ
է նշել որ իր իմաստուն եւ հաւա-
սարակշուած քննարկումներով,
միանգամայն զնահատական եւ
քննադատական մօտեցումով, Սի-
Ռու ամսագրի շարունակական
խմբագրականներով հանդէս եկած
է։ Պատրիարք Զօր փախճանման
80-ամեակը պիտի նշուի յառաջի-
կայ տարի։

Պահքի Վերացման Հարցը

Մայր Աթոռի «Զեկուցում»ը Հայ Եկեղեցուց բարեկարգութեան տարրերէն մին կը նկատէ պահեցողութեան բարեփոխութիւնը զոր սակայն «վերացում» կ'որակէ, առանց տալու այդ բարերպաշտական կան կանոնին աւելի լուրջ եւ պատկառ ուշադրութիւն: Ինչպէս Թորգոմ Գուշակեան Պատրիարք կը հաստատէ պահքը վերացնել բարեկարգութեան նպաստել երբեք չի նշանակեր, զայն բարեփոխնել՝ այս: «Զեկուցում»ը անկեղծօրէն կը հաստատէ որ պահեցողներուն թիւը շատ նուազած է, եւ սակայն այդ երբեք պէտք չի նշանակէ «վերցնել» եւ մոռացութեան տալ պահքի բարեկարգտական դրութիւնը որ Աւետարանական է եւ Տէրունի:

Յետոյ, աւելցնել որ պահեցող-
ներն ալ ո՞չ թէ իբրեւ ապրում, այլ
իբրեւ սովորութիւն է որ պահք կը
բռնեն, պարզապիշս անարդար վե-
րագրում մըն է, եւ հոգեւոր վերին
իշխանութեան կողմէ բխած անվա-
ւեր ենթադրութիւն մը: Մարդ չի
կրնար ըսել թէ պահեցողներ ինչ
ապրումով է որ կը կատարեն իրենց
կրօնական պարտականութիւնները
պահք բռնելով, աղօթելով, եւ նե-
րամփոփ շրջան մը ապրելով իրենք
իրենց մէջ: Կատարատան ընել անար-
դար է եւ անպատճաճ:

«Զեկուցում»ը նոյն ատեն հա-
կասութեան մէջ կ'ինայ առաջար-
կելով պահքը ամփոփել կրծատեալ
օրերու վրայ տեղաւորելով եկեղե-
ցական Տօնա - ցուցին մէջ: Աւելին,
փոխանակ «Վերցնելու» եւ պահե-
ցողներուն ալ զլանալու իրենց
հոգեւոր պարտականութիւնները,
հոգեւոր վերին իշխանութիւնը առ
նուազն կամաւոր պահեցողութեան
վրայ շեշտը պէտք է դներ որ շատ
աւելի անձնական եւ զոհաբերող
ոգի ունի իր մէջ:

Ծննդեան տօներուն մէկական շաբաթ պահք պահք բընել, եւ շաբաթօրեաց պահքերէն զեղչել չորեքշաբթիի պահքը, եւ պահել միայն ուրբաթօրուանը՝ խաչելութեան լիշտատկին նուիրուած։ Ամենէն վտանգաւորը սակայն այնտեղ Մեծ Պահոցքառանորդաց շրջանի պահեցողութեան մասին խօսքն անգամ չկայ, զոր «Զեկուցում» ը լուելեայն «վերցնել» կ'առաջարկէ, եւ Թորգում Պատրիարք զայն ամենալուրջ եւ ծանրակշիռ զանցառում կը նկատէ, քանի որ ան քրիստոնէական կրօնին ողնայարը կազմող հոգեւոր պատրաստութեան մեծագուն առիթն է եռած։

լնդհակառակը, «ԶԵԿՈՒ-
ցում»էն 80 տարիներ ետք, այսօր,
Մեծ Պահքը ունի իր հոգեւոր
նշանակութիւնը եւ շատեր կը պա-
հեն զայն՝ հեռու մնալով արգիլեալ
սննդեղեններէն։ Մեր կարծիքով
աշխարհիկ եւ ընկերացին պարա-
գաները նկատի առնելով, պահեցո-
ղութեան օրերը տարապայմանօրէն
գեղչել երբեք չի նպաստեր եկեղե-
ցական բարեկարգութեան։ Զայն
կամաւոր թողուլ, առանց օրերը
խանգարելու բնական կերպը պիտի
ըլլար պահեցողութեան մասին բա-
րենպաստ վճիռ արձակելու։

Ամուսնականություն

«Զեկուցում»ը տրամաբառ-
նականօրէն մօտենալով ամուս-
նալուծման խնդրին, չուզեր յա-
մառիլ անոր բացարձակ արգել-
քին վրայ, այլ աշխարհիկ եւ
ընկերային պարագաները նկա-
տի առնելով, հիմնական պատ-
ճառերու բերումով, ամուսնա-
լուծումը կարելի կը դարձնէ,
հետեւելով Շահապիկանի ժողո-
վի մէկ որոշումին, որով ամուս-
նալուծումը կարելի կ'ըլլայ ան-
հաւատարմութեան, ամ լութեան,
մարմնական եւ հոգեկան արատ-
ներու, արբեցողութեան եւ ան-
հաշտ բնաւորութեան պատճառ-
ներով։

Տիրոջ Յիսուսի յորդորը
առաջին քննարկումն է երբ կ'սակ
«միակ բացառութեամբ» կարելի
է արձակման թուղթ տալի նպաստ
այդ խիստ անբեղաձալի այր եւ
կնոջ բաժանման, ցոյց տալով
«պոռնկութեան պատճառը»
(Մատթ 19:9), որուն հետեւանքով
միայն այրը պիտի տար իր ար-
ձակման թուղթը: Յետազայ եկե-
ղեցական ժողովները յաւելեալ
պատճառներ տուին, ինչպէս,
ամուսնութենէն մինչեւ երեք տա-
րի վերջ յայտնուած ամ լութիւնը
եւ գերի տարուելու պատճառով
մինչեւ տաս տարի ամուսնին
բացակայութիւնը:

Հայ եկեղեցւոյ պարագային
երկու եկեղեցական ժողովներ կա-
նոններ սահմանած են, Շահապի-
վանի 447 եւ Դուկինի 645 թուկան-
ներուն, եւ սակացն յաջորդող ժո-
ղովներ աննկատ թողած են հարցին
քնննութիւնը, պատճառ դառնալով
ամուսնալուծման թոյլ եւ քմահած
կացութեան: Միջնադարուն Միխ-
թար Գօշն ու Ներսէս Շնորհալի
Հայրապետ, որոնցմէ ծանրակշիռ
դասող-դութիւն կ'ակնկալուէր «Դա-
տաստանագիրք»ին եւ «Ընդհան-
րական Թուղթ»ին մէջ, ամուսնու-
թեան մասին կանոններ եւ յորդոր-
ներ տալիք զատ ամուսնալուծման
մասին ոչինչ տուած են:



Տ.Տ. Խորեն Ա Մուրատբեգեա Կաթողիկոս



Տ. Թորգոն Պատրիարք
Գուշակեան

Բարոյական գետնի վլրայ պահ
քը նախապատռութիւն ունի որ Հա
Եկեղեցւոյ բարեկարգութեան ազ
դակներէն մին պէտք է համարել
այն թէ ամէն զնով պէտք է ջանա
Աստուծոյ միացուցածը չբաժնե
աժան դիտումներով, այլ աշխա
տիլ վերացնելու «առաձգական»
նկատուած պատճառները, ֆիզի
քական կամ հոգեկան, եթէ իրապէ
բարեկարգութեան մասին է մեր
մտահոգութիւնը: Տկարութեանց ե
անհամաձայնութեանց հարկ է յաղ
թահարել, քան թէ քմահաճոյքի
տարուած «անկարելի» դարձնե
ամուսնական կեանքի բնականո
ընթացքը՝ օրինակ ըլլալով զաւակ
ներուն:

Հայ եկեղեցւոյ բարեկարգութեան մէջ կենսական դեր ունենանիքը իր օրինակելի դիրքով ու պատուովը ուրիշ բարեկարգութիւնը կը սկսի, մինչ անկարգու

ՀԱՅՑ. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ԹԵՍ

ԱՅՍՈՒ ՀՈԳԵԿԱՆ ՑՆԾՈՒԹԵԱՄԲ
ԿԸ ՀԱՂԱՐՉԵԱՔ ԹԵՍԻՒ ՀԱՒՏԱՅԵԱԼԵՐՈՒՆ, ԹԷ
ՍՈՒՐԲ ԾԱՆԴԵԱՆ ՏՕՆԻ ԱՌԹԻՒ
ՀԽ ՔՏԱՆԹԻ ՑՈԿ ԶԿԿ ՅՆ 2019

Ձ ՅԱՅԻ ՀՀ, ԾԱ ԾԻ ԱՐ 05 Յ 2015
ԱՌԱԽՈՏԵԱՆ ԺԱՄԱ 10:00ՒՆ
ԹԵՄԱԿԱԼ ԱՌԱՋՆՈՐԴ
ԳԵՐՅ. Տ. ՅՈՎԱՆՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՂ ՏԵՐՏԵՐԵԱՆԻ

ZACIFUNIESNFIIEUUF ER

ՄԻՇԱՆ ՀԻԼԶԻ ՄԵԶ ԳՏՆՈՒԹՈՂ
ԱՐԱՐԱՏ ՀԱՅ ՏԱՐԵՑԻՆԵՐՈՒ ՏԱՆ ՄԵԶ
ԹԵՇ ՊԱՏԱՌՎԻԳԻ ԻՒ ԲՈՒՐԵՐ՝

ԱՐԺԱՆԱՇԽՈՐՀ S. ԵՐԵՄԻԱ ՔԱԶԱՆԱՅ ԽԱՉԱՏՐԵԱՆ

ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԱԽԱՐՏԻՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՄՐԲԱՋԱՆ ՀՕԲ
ՀԱՆԴԻՍԱՊԵՏՈՒԹԵԱՄԲ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ՁՐՈՇՆԵՔԻ ՄՐԱՐՈՂԻԹԻՆ
ԱՊԱ ՁՐՈՇՆԵՔ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ՆԱԵՒ ՀԻՒԱՆԱՆՈՅԻ ԲԱԺՆԻՆ ՄԵԶ

ԻՍԿ ԿԷՍՈՐԵ ՅԵՏՈՅ ԺԱՄԸ 3:30Ւ
ԻԿՇ ՌԱԶԲԻ ԱՐԱՐԱՏ ՏԱՆ ՄԵԶ

ՆՈՅՆԴԻ ՊԻՏԻ ԿԱՏԱՐՈՒԻ ԶՐՈՐՃՆԵՔ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

ՀԱԻՍԱՏՅԵԱԼՆԵՐ ՍԻՐՈՎ ԿԸ ՀՐԱՀԻՌՈՒԻՆ
ԱՐԱՐԱՏ ՀԱՅ ՏՐԵՑՆԵՐՈՒ ՏՈՒՆ
ՄԻԱՄՆԱԲԱՐ ԱՂՕԹԵԼՈՒ ԵԲ
ԼՍԵԼՈՒ ՕՐԻՒԱՆ ՀՊԳԵԼՈՐ ՊԱՏԳԱՍԸ

Փարաճանովի Ցուցահանդեսի Խոշոր Պատառը Պոլսոյ Օդակայանին Մէջ

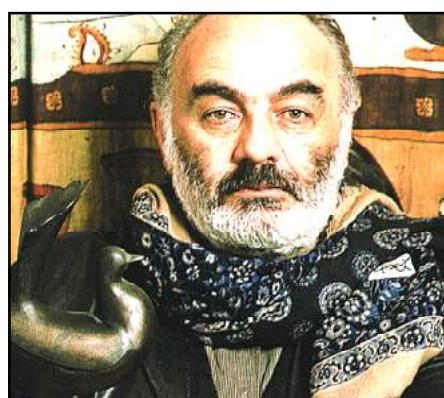


Պոլսոյ Փերա թանգարանին մէջ կը շարունակուի աշխարհահռչակ հայ արրուեստագէտ, դերասան եւ բեմադրիչ Սերկէյ Փարաճանովին (Սարգիս Փարաճանեանց) նուիրուած ցուցահանդէսը:

Պոլսոյ Աթաթուրքի անուան միջազգային օդակայանին մէջ մէծ արրուեստագէտի նկարով եւ «Փարաճանով, Սարգիսի հետ» գրութեամբ տեղադրուած է մէծ ցուցապատճեն, որ տարբեր երկիրներէ ժամանող զբոսաշրջիկներուն, նաեւ թուրքիոյ քաղաքացիներուն կը տեղիկացնէ Փերա թանգարանին մէջ բացուած ցուցահանդէսի մասին:

Պոլսահայ լրագրող եւ հասարակական գործիչ Ռաֆֆի Հերմոն Արաքսը իր ֆէյսպութեան էջին մէջ տեղադրած է օդակայանին մէջ փակցուած մէծադիր ցուցապատճենի լուսանկարը:

Ցիշեցնենք, որ ցուցահանդէսը



իրականութիւն դարձած է Պոլսոյ Փերայի թանգարանի եւ Երեւանի Սերկէյ Փարաճանովի թանգարանի համագործակցութեան շնորհիւ: Այն նուիրուած է մէծ վարպետի ծննդեան 95-րդ ամեակին:

Ցուցահանդէսը ացելուներուն համար բաց պիտի ըլլայ 2018-ի Դեկտեմբերի 13-էն մինչեւ 2019-ի Մարտի 17-ը:

«ԶԱՐՄԱՆԱԳԱՆ» 2019 Արձանագրութիւնները Սկսած Են

«Զարմանագան» 2019 արեւմտահայերէնով ամառնային ծրագիրը տեղի պիտի ունենայ ֆրանսայի Ալպեան լեռներու շրջանը, Յուլիս 12-էն մինչեւ Օգոստոս 7: Պիտի ունենայ միաժամանակ երեք բազադրիչները.

-10-էն 17 տարեկան պատանիներու համար նախատեսուած ստեղծագործական ծրագիր մը,

-18-էն 24 տարեկան երիտասարդներու համար նախատեսուած ստեղծագործական յայտագիր մը,

-Խտացեալ համալսարանական ծրագիր մը, ուղղուած Սփիւրքի արեւմտահայերէնի ուսուցիչներուն, ու վաւերացուած Փարիզի Արեւելեան լեզուներու եւ քաղաքակրթութիւններու ազգային հիմնակին (հնալքոյին) կողմէ:

Պատանիները եւ երիտասարդները իրենց տարիքին համաձայն զանագան աշխատանոցներու պիտի մասնակցին: Ասոնց կարգին՝ տեսողական եւ լսատեսողական արուեստներ, երաժշտական եւ մարմնային արտայատութեան զարգացում, թատերական խաղեր, ազատ գրութեան եւ գրական ընթերցումներու նուիրուած նիստեր, խմբացին եւ մարզական խաղեր, ընութեան մէջ պտոյտներ եւ ճամբորդութիւններ:

Բոլոր նիստերուն ու աշխատանոցներուն ընթացքին՝ յարաբերութեան եւ հաղորդակցութեան լեզուն պիտի ըլլայ հայերէնը, մասնագէտ ու տաղանդաւոր ուղեկիցներու ղեկավարութեամբ:

«Զարմանագան»ը բաց է Սփիւրքի պատանիներուն եւ երի-



տասարդներուն: Տրամադրելի տեղերու թիւը սահմանափակ է:

Նկատի պէտք է ունենալ նաեւ հետեւել պարագան, երիտասարդներու խումբին մամնակիցները անհրաժեշտ է որ գիտնան առնուազն միջին մակարդակով հայերէն մը:

Խակ համալսարանական խտացեալ ծրագիրը, զոր պիտի վարեն մամնագէտ դասաստուններ, 15 ուսուցիչներուն կը նույնականացնի: Տրագիրը կ'առաջարկէ մանկավարժական այժմէական մօտեցումներու եւ առարկաներու վրայ հիմնուած դասախոսութիւններ եւ խմբային աշխատանքներ:

Արձանագրութեան եւ յաւելեալ տեղեկութիւններու համար այ-

Սամցիսէ Զաւախքում Բացուեց Հերթական Կրթամշակութային Կենտրոնը



2018 թուականի Դեկտեմբերի 23-ին, հանդիսապետութեամբ Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Գրշ. Տէր Վազգէն եպս. Միրզախանեանի, Ախալցիխէ քաղաքում, Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցուն կից շինութիւնում, բացուեց Վարդգէս Սուրէնեանցի անուան կրթամշակութային եւ երիտասարդական կենտրոն:

Օրը տօնական էր, հանդիսաւոր արարողութեանը մասնակցուած

Այնուհետեւ թեմակալ առաջնորդի նախագահութեամբ կատարուեց կենտրոնի օրհնութեան կարգ, որից յետոյ Վազգէն Սրբազնն իր շնորհաւորանքը եւ օրհնութիւնը բերեց կենտրոնի բացման առիթով եւ բարձր գնահատեց հոգեւոր տեսուչ Ցակոր աբեղայի նախաձեռնութիւնները:

Վիրահայոց թեմի առաջնորդը իր գնահատանքը գալութիւնների իշխանութիւններին



իրականութիւն դարձած է Պոլսոյ Փերայի թանգարանի եւ Երեւանի Սերկէյ Փարաճանովի թանգարանի համագործակցութեան շնորհիւ: Այն նուիրուած է մէծ վարպետի ծննդեան 95-րդ ամեակին:

Ցուցահանդէսը ացելուներուն համար բաց պիտի ըլլայ 2018-ի Դեկտեմբերի 13-էն մինչեւ 2019-ի Մարտի 17-ը:

Հայութեան հանդէպ դրսեւորած ուղարկութեան եւ քաջալերանքի համար:

Կենտրոնում գործելու են երգի, պարի, գեղագիտութեան, Մայր Եկեղեցու պատմութեան ուսուցման խմբակներ: Կենտրոնի տնօրին նշանակուեց Աստի Եպիսկոպոսութեան-Բարյոյեանը:

Նորաբաց կենտրոնում գողտրիկ համերգային ծրագրով հանդէս եկան Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու Ախալցիխէ երգի-պարի համութը, պարուսոցց Վերոնիկա Համբարեանի, Ծղալթբիլայի հանրային դպրոցի, Նոր շնե համոյթը, պարուսոցց Արմինէ Ավագեանի ղեկավարութեամբ:

Վիրահայոց թեմի առաջնորդին Ախալցիխէ ուղարկուել ընկերաց կցում է Սբ. Գէւորգ առաջնորդանիստ եկան Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղեկավար Եվգենյաց Մարկոսութեանը:

Վարդգէս կենտրոնում գործելու մասնակիցները հայութեան կողմէ առաջնորդութիւն է Սամանական գործադրութեան առաջնորդանիստ Ախալցիխէ Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցու հոգեւոր հովու օգնական հովիւ Տէր Կիրակոս Սիմոնեանը եւ հայարտունն կենտրոնի ղե

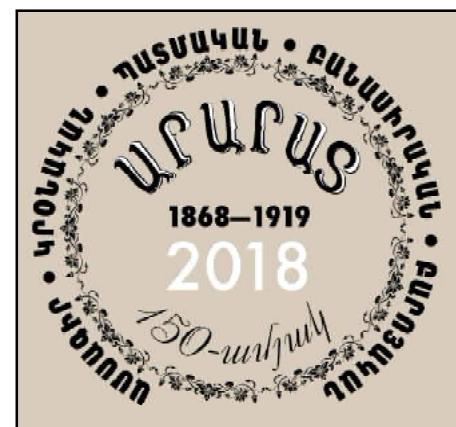
«Արարատ» Ամսագրի 150-ամեակին Նուիրուած Գիտաժողով Մայր Աթոռ Սուլը Էջմիածնի Մէջ



Դեկտեմբերի 19-ին Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնում Ն.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Երկրորդ Մայրապօն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրնութեամբ եւ «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանի նախաձեռնութեամբ տեղի ունեցաւ «Մայր Աթոռի գիտական հական» թեմայով գիտաժողով՝ նուիրուած «Արարատ» ամսագրի 150-ամեակին: «Արարատ» ամսագրի Հիմնադրուած 1868 թուականին, Մայր Աթոռ Ս. էջմիածնի առաջին պաշտօնական հայագիտական պարբերականն էր Կովկասում, որը մէծապէս նպաստել է գիտութեան զարգացմանը:

Գիտաժողովը սկսուեց Տէրունական աղօթքով, որից յետոյ Մայր Աթոռի «Վաչէ եւ Թամար Մանուկեան» Մատենադարանի եւ հրատարակչական բաժնի տնօրէն Արժանապատիւ Տ. Արարատ քահանայ Պօղոսեանը հանդէս եկաւ բացման խօսքով:

Տէր Հայրը փաստեց, որ «Արարատ» ամսագրին անցել է երկար, բարդ ու դժուար ճանապարհ, ընդունել 19-րդ դարավերջի եւ 20-րդ դարակդրի մարտահրաւելները, դիմակայիւ, առաջ քաշել իրենն ու ապացուցելիր ժամանակին եւ գալիք դարերին, որ ինքը բացառիկ է,



մասնակիցներին իր օրհնութիւնը փոխանցեց Գարեգին Երկրորդ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը:

«Այսօր դուք համախմբուել էք ձեր զեկոյցներով ու քննարկումներով վերարթեւորելու Մայր Աթոռ Սուրբ էջմիածնի պաշտօնական ամսագրի նշանակալի վաստակն ու ժառանգութիւնը:

Երջանկայիշատակ Գեւորգ Դ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի օրօք եւ նրա խրախումամբ հիմնադրուած «Արարատ» ամսագրի Հարիւր լիսուն տարիներ առաջ կարեւոր առաքելութեան լծուեց ազգային-եկեղեցական մեր անդաստանում: Ինչպէս նշում է ամսագրի առաջին համարին հախաբանում, «Արարատ»



լաւագոյններից մէկն է թէ՝ որպէս հայ կրօնական մամուլ եւ թէ՝ որպէս լրագրութեան պատմութեան մէջ բովանդակալից, իսկ աւանդութով՝ երկարակեաց: Նա նաև ընդգծեց, որ Մայր Աթոռի պաշտօնաթերթը կարեւոր դեր է խաղացել Հայ Եկեղեցու, կրօնի, բարոյագիտութեան եւ այլ յարակից խնդիրների ուսումնասիրման գործընթացում: Խոշոր աւանդ ունենալով հայագիտութեան զարգացման գործում:

յանձնառութիւնն էր կրօնական գիտելի քնների մատուցմամբ, ներկայացուող ուսումնասիրութիւններով ու յօդուածներով նպաստել ազգի բարոյական ու հոգեւոր դաստիարակութեանը: Ամսագրը կարեւոր ներդրում ունեցաւ հայ աստուածաբանական մտքի, հայագիտութեան ու պատմաբանութեան զարգացման գործում: Մեծանուն հոգեւորա-

կարգի համար կիրական գիտաժողովի մէջ ունեցաւ համար կազմակերպութիւնը:

Երեւանի Մէջ Մեկնարկեց Սփիլուքի Նախարարութեան «ՆերՈւժ» Սթարթափ Ծրագիրը



Դեկտեմբերի 16-ին «ՆերՈւժ» ծրագրի բացման հանդիսաւոր արարողութեան ներկայ էին ՀՀ փոխվարչապետի պաշտօնակատար Տիգրան Աւինեան, կառավարութեան անդամները, սփիլուքի նախարարի պաշտօնակատար Միհիթար Հայրապետեան, IDeA հիմնադրամի տնօրէն Ռաֆֆի Բաղջեան, Հայաստանի գիտութեան եւ արհեստագիտութիւններու հիմնադրամի (FAST) գործադիր տնօրէն Արմէն Օրուջեան եւ այլք:

Ողջունելով ներկաները սփիլուքի նախարարի պաշտօնակատար Միհիթար Հայրապետեան

Առաջին անգամ Հայաստանը կ'առաջարկէ ֆինանսական հնարաւորութիւններ, մասնագիտական ուսուցում եւ լայն գործընկերացին ցանց ստանալու հնարաւորութիւնն Աւստրալիային մինչեւ զոլանտա, ԱՄՆ-էն մինչեւ Զինաստան տարածքին մէջ սփուռւած 27 երկիրներու 71 սթարթափներուն: Առաջին անգամ արտասահման բնակող մէր հայրենակիցները Հայաստան կու գան ոչ միայն արեան կանչով կամ զբուաշը զութեան նպատակով, այլ այն պատճառով, որ հայրենիքը անոնց հնարաւորութիւն կու տայ իրենց



կարեւոր համարեց «ՆերՈւժ» ծրագրի իրագործումը Սփիլուքի հետ յարաբերութիւններու զարգացման ծիրէն ներս: Ան մասնաւորական նշեց: «Չեմ չափազանցներ, եթէ ըսեմ, որ «ՆերՈւժ» ծրագիրն առանցքային նշանակութիւն պիտի ունենայ Հայաստանի եւ սփիլուքի միջեւ գործակցութեան ծիրէն ներս: Մեր պատկերացմամբ՝ սա Հայաստան-Սփիլուք գործակցութեան մկիզքն է, առաջին քայլն է: Ասիկա ստեղծարար ու նորարար միտք ունեցող սփիլուքայիշերու համար է, որ երիտասարդները կարենան ընակութիւն հաստատել Հայաստանի մէջ, կեանքի կոչեն իրենց գործարար-զարգացման մասնակիցները, եւ այս առաջին քայլն է ուժեղ Հայաստան, ուժեղ Սփիլուք ունենալու համարե:

Փոխվարչապետի պաշտօնակատար Տիգրան Աւինեան իր ելոյթին մէջ նշեց, որ կառավարութեան հիմնադրամի տնօրէն Ռաֆֆի Բաղջեան եւ Հայաստանի գիտութեան եւ հիմնադրամի (FAST) գործադիր տնօրէն Արմէն Օրուջեան: Անոնք ընդգծեցին, որ գալիք օրերուն ընթացքին մասնակիցները պիտի ծանօթանան Հայաստանի սթարթափային էքոհամակարգին, անոր իւրացատկութիւններուն եւ առկայ հնարաւորութիւններուն, քննարկումներ կ'ունենան իրենց ոլորտին մէջ յաջողութիւններու հասած մասնագիտներու հետ եւ կը ծանօթանան բազում յաջողակ սթարթափերներու հետ:

«ՆերՈւժ»-ի գործընկերներ են FAST եւ IDeA հիմնադրամներ, Impact Hub-ը, Հայաստանի մէջ ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրիրը (UNDP), Հայուուսական համալսարանը, «Դէպի Հայք» կազմակերպութիւնը եւ այլն:

Տօնածառի Պատմութիւնից (Մասնակի Յապաւումներով)



ԿԱՍՍԱՐ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ
(Աշխարհագիտական գիտութիւնների դոկտոր, ուսուցիչ)
(1904 - 1976)

Այսօր առանց տօնածառի դժուար է պատկերացնել Նոր տարին: Այն զարդարում է մեր տներն ու մանկապարտէնները, դպրոցներն ու հրապարակները, եւ դարձել է մանկական հանդէսների խորհրդանիշ:

Ծառի պաշտամունքը գոյութիւն է ունեցել շատ վաղ ժամանակներում, դեռ հեթանոսական շրջանում: Այն համարուել է բնութեան կենդանութեան եւ վերապրումի նույիրագործումն ու սրբագրութեամբ: Սակայն տարբեր ժողովրդների մօտ տարբեր ծառեր են օգտագործուել: Ասենք, Հոգիաստանում պաշտել են թգենին, Հուռում կաղնին, Յունաստանում՝ դափնին, ու ձիթենին եւ այլն: Յոյները դափնին ու ձիթենին համարել են իմաստութեան, խղաղութեան եւ փառքի խորհրդանիշ: Օլիմպիական խաղերի ժամանակ յաղթողներին դափնու եւ ձիթենու պատկներ էին շնորհում:

Հայէրի մօտ եւս եղել է մասառի եւ ծառի պաշտամունքը: Մասերից յատկապէս սրբագրութուել են սօսին ու բարդին: Այսպիսով տօնածառի ծագումը կապւում է ծառի պաշտամունքի, ծառի զարդարումն է մերօրեայ տօնածառին, որի խորհրդանիշը եղենին է, ապա նրա մեծարումն անցեալում աւելի շատ տարածուած

է եղել յատկապէս Հիւսիսացին եւրոպացում, հիմնականում գերմանացիների մօտ: Նրանք եղենին դիտում էին որպէս ծառերի պահապան, անտառի, թռչունների եւ գագանների հովանաւորող:

Եղենու մեծարումը եւ Նոր տարին զարդարելու սովորութիւնը գերմանացիներից անցաւ Հունադա եւ Ռուսաստան: Պետրոս Առաջինը յատուկ օրէնք հրապարակեց, ըստ որի՝ սկսած 1700 թուականից, Ռուսաստանում Նոր տարին նշել Յունուարի 1-ին, Սեպտեմբերի 1-ի փոխարէն: Մայուս նաեւ տօնածառի գործածութիւնը: Եղենու արագ տարածումը պայմանաւորուած է նրանով, որ զրեթէ բոլոր ժողովուրդների տարեծութի ամիսը դարձաւ Յունուարը եւ բարեխառն գոտու բոլոր սրբագրութած ծառերը, այդ թում նաեւ հայոց սօսին ու բարդին, որոնք ձմռանը տերեւաթափ են լինում, իրենց անըլլ զիջեցին յաւերժ կանաչ եղենուուն: Փանի որ եղենին տաք երկրներում տարածուած է, դրա համար էլ նրան փոխարինում են այդ տեղերում աճող, նոյնպէս նույիրագործուած այլ ծառատեսակները: Ճապանացիները բայնին են նախընտրում, վիետնամցիները՝ բամբական:

Ժամանակի ընթացքում մոռացւեցին թէ՛ հայկական, թէ՛ օտար աւանդութեները ծառի պաշտամունքի մասին, բայց տօնածառը մնաց որպէս վերակենդանացած լեզնող, աշխարհի երեխաների մշտական ուրախութեան ուղեկից:



NATIONAL NOTARY ASSOCIATION
NOTARY PUBLIC

Garine Depoyan

626-755-4773

554 N. Chester Ave Pasadena, Ca. 91106

ghdepoyan@gmail.com

Զեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս» Շաբաթաթերին
T: (626) 797-7680 massis2@earthlink.net

Զնշել Ենք Հայաստանի Եւ Սփիրոքի Միջեւ Սահմանը

Շարունակուած էջ 6-էն

պէս նաեւ իրաւական ու հարկացին անվճար խորհրդատուութիւն, անդամակցութիւն FAST ստարտափ-ստուդիան՝ չորս ամիս շարունակ ամբողջական «քոռոչինգի» ծրագրերից եւ աշխատանքացին տարածքից օգտուելու հնարաւորութեամբ, «Impact Hub Yerevan» ընկերութիւնում ութ ամսուաց փորձառունութեան հնարաւորութիւն եւ այլն: Ֆինանսաւորութիւնների հրականացուելու է ՀՀ պետական բիւջէից եւ ՀՀ օրէնքով չարգելուած այլ աղբիւրներից, մասնաւորապէս միշարք դոնոր կազմակերպութիւնը, նորարար տեխնոլոգիաներից:

Քառօրեայ միջոցառման գերակայ նպատակն է հայագիր երիտասարդ ձեռներէցների համար Հայաստանում բիզնեսով զբաղութիւնների ստեղծման համար բարեկանացած բիզնեսի զարգացման հմտութիւնների կիրառումը, համագործակցութիւնների համար հայաստարման համար հնարաւորութիւնների ընձեռնութիւնը: Ծրագրի թիրախային ոլորտներն են գիւղատանտեսութիւնը, գրուաշը դոնոր կազմակերպութիւնը, նորարար տեխ-

«ԶԱՐՍԱՆԱԶԱՆ» 2019

Շարունակուած էջ 15-էն

ցելեցէ՛ք www.gulbenkian.pt/armenian-communities կայքէջը:

Արձանագրութիւնները պէտք է կատարուած ըլլան մինչեւ 19 Յունուար 2019, Կրինուիչի ժամով ժամը 23:00-ին:

Բոլոր արձանագրութիւններուն հետ կապ պիտի հաստատենք 9 Փետրուար 2019-ին:

«Գալուստ Կիւլպէնկեան» Հիմնարկութեան Հայկական Բաժանմունքը 2017-ին ձեռնարկեց

«Զարմանազան» մանկավարժական յայտագիրին, որպէս արեւմտահայէրէնի վերաշխուժացման ծրագրի մէկ բաժիննը: Ան կազմակերպութիւնը է Լիոնի Հազար ու մէկ աշխարհ ընկերակցութեան եւ ֆարիզի Արեւելեան լեզուներու եւ քաղաքակրթութիւններու Ազգային Հիմնարկին համագործակցութեամբ: «Զարմանազան» ծրագրը վաւերացուած է Ֆրանսացի երիտասարդութեան եւ մարդագանքներու նախարարութեան կողմէ:

VA Print Media

Book Printing • Hard Covers • Year Books
Restoration of Old Books & Bibles

Նոր Գիրքերու Տպագրութեան եւ
Հին Գիրքերու Նորոգութեան Համար
Հեռածայնել՝ ՎԱՀԵ ԱԶԱՊԱՀԵԱՆԻՆ



Vahe Atchabahian

1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104

Tel: 626-793-6220 • Cell: 626-354-5924

vamedia@yahoo.com • www.vaprintmedia.com

We're Hiring!

Full time position for
restaurant experienced persons

MUST APPLY IN PERSON AT

Shawarma Masters

Ask for Gary

1802 E. Washington Blvd. • Pasadena, CA 91104

(626) 616-3323

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Հայաստանի Լաւագոյն Մարզիկների Տասնեակը



Դեկտեմբերի 21-ին կայացաւ «Տարուայ 10 լաւագոյն մարզիկը» մրցովթի լրատուամիջոցների եւ նախարարութիւնում զրանցուած գլխաւոր մարզիչների, ազգային ֆեդերացիաների ներկայացուցիչների բաց բուէրկութիւնը, որին մասնակցեց 19 լրատուամիջոց եւ 26 մարզիչ-մասնագիտ:

Հայոց լրատուամիջոցների ներկայացուցիչների եւ մարզիչ-մասնագիտների, տարուայ լաւագոյն տասնակը ձեւաւորուել է հետեւեալ կերպ.

Միմոն Մարտիրոսեան (44 ձայն, ծանրամարտ) Արթուր Ալեքսանեան (44 ձայն, յունահռոմեական ոճի ըմբշամարտ) Ֆեդինանդ Կարապետեան (42 ձայն, ջուղօ) Գոռ Միհնասեան (41 ձայն, ծանրամարտ) Մաքսիմ Մանուկեան (40 ձայն, յունահռոմեական ոճի ըմբշամարտ) Վլադիմիր Յարութիւնեան եւ Լել Սարգսեան (39 ձայն, ջրացատկ) Էդգար Ստեփանեան (38 ձայն, հեծանաւասպորտ) Արթուր Թովմանեան (28 ձայն, սպորտային մարմնամարզութիւն) Արթուր Շահնեան (23 ձայն, յունահռոմեական ոճի ըմբշամարտ) Հենրիկ Միհիթարեան (20 ձայն, ֆուտբոլ)

**Ծանրամարտիկ Մելինէ Դալուզեանը
Որակագրկուել է**

Ծանրամարտի միջազգային ֆեդերացիան հերթական դոպինգ ստուգումներից յետոյ անժամկետ որակագրկել է 2012թ օլիմպիական խաղերի չեմպիոն, ուկրաինացի Ալեքսեյ Տորոխտիին ու բրոնզի մեդալակիր Վալենտին Խրիստովին (Ադրբեյջան):

Այդ մասին յայտնում է միջազգային ֆեդերացիայի պաշտոնական կայքը: Մարզիկների անալիքների վերաստուգման արդիւնքում նրանց արեան մէջ յայտնաբերուել են արգելուած դեղամիջոցներ:

Միջազգային ֆեդերացիայի «սեւ ցուցակում» յայտնուած հինգ ծանրողներից մէկը նաև Հայաստանը ներկայացնող Մելինէ Դալուզեանն է: Եւրոպայի կրկնակի չեմպիոնը նոյնպէս անժամկէտ որակագրկուել է միջազգային ֆեդերացիայի կողմից: Նշենք, որ 2012թ օլիմպիական խաղերում Մելինէ Դալուզեանը զբաղեցրել էր 8-րդ տեղը:



**Զիղանն Առաջարկ է Ստացել «Մանչեսթեր
Եռնայթենից»**

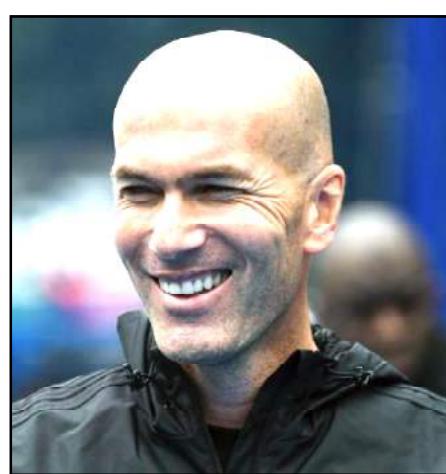
«Մանչեսթեր Եռնայթենի» առաջարկ է արել Մարգրիդի «Ռէալի» նախկին գլխաւոր Զիղեղին Զիղանին, որն անցած մրցաշրջանի աւարտից յետոյ գործազուրկ է:

Աս-ի համաձայն՝ ֆրանսիացի մասնագիտը մտածում է անգլիական ակումբի առաջարկի վերաբերեալ:

Նշում է, որ Զիղանը ցանկանում է աշխատել թուրինի «Եռուկենտուսում» կամ ֆրանսիայի ազգային հաւաքականում, սակայն հասկանում է, որ առաջիկայում այդ տարբերակ-ներն անքան էլ իրատեսական չեն:

Ցիշեցնենք, որ «Մանչեսթեր» Եռնայթենին օրեր առաջ հեռացրել էր ժողովակի նախկին ֆուտբոլիստ, նորուէզացի մասնագիտ Ռուէնար Սուլլեբը:

Զիղեղին Զիղանի ղեկավարութեամբ «Ռէալ» նախորդ երեք մրցաշրջաններում երեք անգամ դարձաւ Զեմպիոնների լիգայի գաւաթակիր, մէկ անգամ՝ իսպանիայի չեմպիոն եւ երկու անգամ՝ աշխարհի ակումբացին չեմպիոն:



**«Մանչեսթեր Սիթիի» եւ «Չելսիի»
Անակնկալ Պարտութիւնները**

Պրեմյեր լիգայի 18-րդ տուրում չեմպիոն «Մանչեսթեր Սիթին» կրեց երկրորդ պարտութիւնն ընթացիկ առաջնութիւնում: Կատալոնացի Խոսեպ Գվարդիոլայի գլխաւորած թիմն ընդունեց 14-րդ տեղում ընթացող «Քրիսթալ Փելասին» եւ տանուլ տուեց խաղը 2:3 հաշուով:

Սեփական խաղադաշտում պարտութիւն կրեց նաեւ Լոնդոնի «Չելսին», որի մրցակիցն էր «Լեսթեր Սիթին»՝ 9-րդ տեղում է: Հիւրերին յաղթանակ բերեց Զեմպի Վարդիկի միակ գոլը՝ 1:0:

«Մանչեսթեր Սիթին» 44 միաւորով երկրորդն է եւ արդէն 4 միաւոր է ետ առաջատար «Լիվերպուլից»: «Չելսին» ունի 37 միաւոր եւ չորրորդ տեղում է «Տոտենհեմին» զիջելով 5 միաւոր: 37 միաւոր ունի նաեւ «Արսենալը»:



**Սուլշերի Նորամուտը Յաղթական էր «Մանչեսթեր
Եռնայթենում»՝ 5:1**

Նորուէզացի Ռուէն-Գունար Սուլշերի նորամուտը «Մանչեսթեր Եռնայթենի» գլխաւոր մարզիչի պաշտօնում ստացուեց յաղթական: Անգլիայի առաջնութեան 18-րդ տուրում Մանչեսթերեան թիմը Ռուէն-Գունար մասնակի Սարգսիացի կամացում կատարեց ֆրանսիացի Պոլ Պոգբան:

Դուբլի հեղինակ դարձաւ անգամ Մանչեսթեր Եռնայթենի անգամ առաջնութեան կամացում կատարեց ֆրանսիացի Պոլ Պոգբան:

«Մանչեսթեր Եռնայթենի» 29 միաւորով 6-րդ տեղում է 8 միաւոր հետ է 5-րդ տեղում ընթացող «Արսենալից»:

Նախորդ անգամ «Մանչեսթեր Եռնայթենի» Անգլիայի առաջնութեան մէկ խաղում հինգ գոլ խփել էր Ալեքս Ֆերգուսոնի օրոք՝ 2013թ. Մայիսին 5:5 հաշուով աւարտելով հանդիպումը «Ռուէստ Բրոմվիչի» հետ:

**Օբամեյանգի Դուբլը Նպաստեց «Արսենալի»
Յաղթանակին**

Անգլիայի առաջնութեան 18-րդ տուրում Լոնդոնի «Արսենալը» հիւրենկալեց «Բարնլիին» եւ առաւելութեան հասաւ 3:1 հաշուով: Խսպանացի Ռունակ իմերիի գլխաւորած թիմի կազմում դուբլի հեղինակ դարձաւ Գաբրիել յարձակուող Պիեր-Էմերիկ Օբամեյանգի դուբլը: Աւելացուած ժամանակում էլ աչքի ընկաւ նիգերիացի յարձակուող Ալեքս Իվոբին:

Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Հենրիկ Միհիթարեանը նախորդ խաղում ստացած ոտնաթաթի վնասուածքի հետեւանքով յայտարարուած չէր «Արսենալի» կազմում:



**«Ռէալ» Երրորդ Տարին Անընդմէջ Դոչակուեց
Աշխարհի Ակումբային Չեմպիոն**



Մարգրիդի «Ռէալ» երրորդ տարին անընդմէջ նուածեց աշխարհի ակումբային չեմպիոնի տիտղոսը: Արաբական Միհացեալ իմերութիւններում անցկացուած մրցաշրջարի եղբափակիչուում արգենտինացի Սանտագու Սօլարիի գլխաւորած թիմը մրցեց կազմակերպիչ երկրի ներկայացուցիչ «Ալ Անի» հետ եւ առաւելութեան հասաւ 4:1 հաշուով:

Աքայական թիմի կազմում աչքի ընկաւ խորուաթ Լուկայ Մողրիչն ու իսպանացիներ՝ Մարկոս Լուրենտէն եւ Սերխիոյ Ռամոսը, գրանցուեց նաեւ ինքնազոլ:

«Ռէալ» դարձաւ աշխարհի ակումբային առաջնութեան քառակի չեմպիոն: Մարգրիդի թիմը նաև երեք անգամ նուածել է Միջմայրցածաքային գաւաթիք: